Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

►B

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2015/849

z dnia 20 maja 2015 r.

w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r.	L 156	43	19.6.2018
►M2	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2177 z dnia 18 grudnia 2019 r.	L 334	155	27.12.2019
►M3	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1113 z dnia 31 maja 2023 r.	L 150	1	9.6.2023
►M4	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640 z dnia 31 maja 2024 r.	L 1640	1	19.6.2024

▼B

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2015/849

z dnia 20 maja 2015 r.

w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

SEKCJA 1

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

1. Celem niniejszej dyrektywy jest zapobieganie wykorzystywaniu unijnego systemu finansowego do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

2. Państwa członkowskie zapewniają obowiązywanie zakazu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

3. Na użytek niniejszej dyrektywy za pranie pieniędzy uznaje się następujące czyny popełnione umyślnie:

a) konwersję lub przekazywanie mienia, ze świadomością, że pochodzi ono z działalności przestępczej lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrywania lub zatajania nielegalnego pochodzenia tego mienia lub udzielenia pomocy dowolnej osobie, która bierze udział w takiej działalności, dla umożliwienia tej osobie uniknięcia konsekwencji prawnych takiego działania;

b) ukrycie lub zatajenie prawdziwego charakteru mienia, jego źródła, miejsca położenia, rozporządzania nim, przemieszczania, praw odnoszących się do mienia lub własności mienia, ze świadomością, że mienie to pochodzi z działalności przestępczej lub z udziału w takiej działalności;

c) nabycie, posiadanie lub użytkowanie mienia, ze świadomością w momencie jego otrzymania, że mienie to pochodzi z działalności przestępczej lub z udziału w takiej działalności;

d) udział lub współdziałanie w popełnieniu, usiłowanie popełnienia oraz pomocnictwo, podżeganie, ułatwianie oraz doradzanie przy popełnieniu któregokolwiek z czynów, o których mowa w lit. a), b) i c).

▼B

4. Pranie pieniędzy zachodzi również w przypadku, gdy działania, w ramach których uzyskano mienie mające stać się przedmiotem prania, miały miejsce na terytorium innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego.

5. Na użytek niniejszej dyrektywy „finansowanie terroryzmu" oznacza bezpośrednie lub pośrednie dostarczanie lub gromadzenie środków finansowych wszelkimi sposobami z zamiarem ich użycia lub ze świadomością, że mają zostać użyte, w całości lub w części, w celu popełnienia któregokolwiek z przestępstw określonych w art. 1–4 decyzji ramowej Rady 2002/475/WSiSW ([1]).

6. Świadomość, zamiar lub cel stanowiące znamiona działań, o których mowa w ust. 3 i 5 mogą zostać ustalone na podstawie obiektywnych okoliczności faktycznych.

Artykuł 2

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do następujących podmiotów zobowiązanych:

1) instytucji kredytowych;

2) instytucji finansowych;

3) następujących osób fizycznych lub prawnych podczas wykonywania ich działalności zawodowej:

▼M1

a) biegłych rewidentów, zewnętrznych księgowych i doradców podatkowych oraz jakiejkolwiek innej osoby, która zobowiązuje się udzielić, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, z którymi ta inna osoba jest powiązana, pomocy materialnej, wsparcia lub porad w sprawach podatkowych w ramach podstawowej działalności gospodarczej lub zawodowej;

▼B

b) notariuszy oraz innych przedstawicieli wolnych zawodów prawniczych, gdy uczestniczą, działając w imieniu i na rzecz swojego klienta, w dowolnych transakcjach finansowych lub transakcjach dotyczących nieruchomości lub gdy udzielają klientowi pomocy w planowaniu lub przeprowadzaniu transakcji dotyczących:

(i) kupna i sprzedaży nieruchomości lub podmiotów gospodarczych;

(ii) zarządzania pieniędzmi, papierami wartościowymi lub innymi aktywami klienta;

(iii) otwierania rachunków bankowych, rachunków oszczędnościowych lub rachunków papierów wartościowych i zarządzania tymi rachunkami;

(iv) organizacji wkładu niezbędnego do tworzenia spółek, prowadzenia przez nie działalności lub zarządzania nimi;

([1]) Decyzja ramowa Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu (Dz.U. L 164 z 22.6.2002, s. 3).

▼B

(v) tworzenia trustów, spółek, fundacji lub podobnych struktur, prowadzenia przez nie działalności lub zarządzania nimi;

c) podmiotów świadczących usługi na rzecz trustów lub spółek, nieobjętych lit. a) lub b);

▼M1

d) pośredników w obrocie nieruchomościami, w tym jeśli działają w charakterze pośredników w wynajmowaniu nieruchomości, ale tylko w odniesieniu do transakcji w przypadku których miesięczny czynsz wynosi co najmniej 10 000 EUR;

▼B

e) innych osób prowadzących handel towarami w zakresie, w jakim płatności są dokonywane lub otrzymywane w gotówce w kwocie 10 000 EUR lub wyższej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;

f) podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych;

▼M3

_____

▼M1

i) osób prowadzących handel dziełami sztuki lub występujących w charakterze pośredników w handlu dziełami sztuki, w tym gdy handel taki prowadzony jest przez galerie sztuki i domy aukcyjne, jeżeli wartość transakcji lub szeregu powiązanych transakcji wynosi co najmniej 10 000 EUR;

j) osób przechowujących dzieła sztuki, prowadzących handel dziełami sztuki lub występujących w charakterze pośredników w handlu dziełami sztuki, gdy działalność taka prowadzona jest przez wolne porty, jeżeli wartość transakcji lub szeregu powiązanych transakcji wynosi co najmniej 10 000 EUR.

▼B

2. Z wyjątkiem kasyn i po przeprowadzeniu stosownej oceny ryzyka, państwa członkowskie mogą zdecydować o wyłączeniu w całości lub w części podmioty świadczące określone usługi w zakresie gier hazardowych z krajowych przepisów transponujących niniejszą dyrektywę na podstawie wykazanego niskiego ryzyka, z jakim wiąże się charakter i, w stosownych przypadkach, skala funkcjonowania takich usług.

Pośród czynników uwzględnianych w dokonywanych przez nie ocenach ryzyka państwa członkowskie oceniają stopień podatności mających zastosowanie transakcji, w tym w odniesieniu do stosowanych metod płatności.

W swojej ocenie ryzyka państwa członkowskie wskazują, w jaki sposób uwzględniły wszelkie stosowne ustalenia w sprawozdaniach wydanych przez Komisję na mocy art. 6.

O każdej decyzji podjętej przez dane państwo członkowskie na mocy akapitu pierwszego powiadamia się Komisję, a powiadomieniu towarzyszy uzasadnienie, którego podstawą jest szczegółowa ocena ryzyka. Komisja informuje o przedmiotowej decyzji pozostałe państwa członkowskie.

▼B

3. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wyłączeniu z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy osób, które prowadzą działalność finansową w sposób sporadyczny lub w bardzo ograniczonym zakresie, gdy występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące kryteria:

a) działalność finansowa jest ograniczona w ujęciu bezwzględnym;

b) działalność finansowa ma ograniczony zakres pod względem transakcji;

c) działalność finansowa nie jest główną działalnością takich osób;

d) działalność finansowa jest działalnością pomocniczą bezpośrednio związaną z główną działalnością takich osób;

e) główna działalność takich osób nie jest działalnością, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a)–d) lub f);

f) działalność finansowa wykonywana jest wyłącznie na rzecz klientów korzystających z głównej działalności takich osób i zasadniczo nie jest oferowana na szerszą skalę.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do osób prowadzących działalność w zakresie świadczenia usług przekazu pieniężnego w rozumieniu art. 4 pkt 13 dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]).

4. Na użytek ust. 3 lit. a) państwa członkowskie wymagają, aby całkowite obroty z działalności finansowej nie przekraczały określonego progu, który musi być wystarczająco niski. Próg ten ustalany jest na szczeblu krajowym, a jego poziom jest zróżnicowany w zależności od rodzaju działalności finansowej.

5. Na użytek ust. 3 lit. b) państwa członkowskie stosują maksymalny próg w odniesieniu do każdego klienta i każdej transakcji, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane. Ten maksymalny próg ustalany jest na szczeblu krajowym dla poszczególnych rodzajów działalności finansowej. Jest on wystarczająco niski w celu zapewnienia, by dane rodzaje transakcji stanowiły niepraktyczną i nieefektywną metodę prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, i nie przekracza 1 000 EUR.

6. Do celów ust. 3 lit. c) państwa członkowskie wymagają, aby obroty z działalności finansowej nie przekraczały 5 % całkowitych obrotów danej osoby fizycznej lub prawnej.

([1]) Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1).

▼B

7. Oceniając ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu na użytek niniejszego artykułu, państwa członkowskie zwracają szczególną uwagę na wszelką działalność finansową, w odniesieniu do której, ze względu na jej charakter, uznaje się za szczególnie prawdopodobne wykorzystywanie jej lub nadużywanie jej do celów prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

8. Decyzje podjęte przez państwa członkowskie na mocy ust. 2 muszą zawierać uzasadnienie. Państwa członkowskie mogą zdecydować o cofnięciu takich decyzji w razie zmiany okoliczności. Informują one Komisję o każdej takiej decyzji. Komisja powiadamia o takich decyzjach pozostałe państwa członkowskie.

9. Państwa członkowskie wprowadzają monitorowanie oparte na analizie ryzyka lub stosują inne odpowiednie środki w celu zapewnienia, by wyłączenie przyznane decyzją przyjętą na podstawie niniejszego artykułu nie było nadużywane.

Artykuł 3

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

1) „instytucja kredytowa” oznacza instytucję kredytową, zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ([1]), w tym jej oddziały, zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 17 tego rozporządzenia, znajdujące się w Unii, bez względu na to, czy siedziba zarządu tej instytucji znajduje się w obrębie Unii czy w państwie trzecim;

2) „instytucja finansowa” oznacza:

   a) przedsiębiorstwo inne niż instytucja kredytowa, które prowadzi co najmniej jeden z rodzajów działalności wymienionych w pkt 2–12 oraz w pkt 14 i 15 załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE ([2]), w tym działalność kantorów wymiany walut;

   b) zakład ubezpieczeń, zgodnie z definicją w art. 13 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE ([3]), w zakresie, w jakim prowadzi on działalność dotyczącą ubezpieczeń na życie objętą przepisami tej dyrektywy;

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

([3]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

▼B

c) przedsiębiorstwo inwestycyjne, zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]);

d) przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania wprowadzające do obrotu swoje jednostki lub akcje;

e) pośrednik ubezpieczeniowy, zgodnie z definicją w art. 2 pkt 5 dyrektywy 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([2]), gdy działa on w odniesieniu do usług ubezpieczenia na życie i innych usług związanych z inwestycjami, z wyjątkiem zależnych pośredników ubezpieczeniowych, zdefiniowanych w pkt 7 tego artykułu;

f) znajdujące się w Unii oddziały instytucji finansowych, o których mowa w lit. a)–e), posiadające siedziby zarządu w państwie członkowskim lub w państwie trzecim;

▼M3

g) dostawców usług w zakresie kryptoaktywów;

▼B

3) „mienie” oznacza wszelkiego rodzaju aktywa, materialne lub niematerialne, ruchomości lub nieruchomości, rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne oraz dokumenty lub instrumenty prawne w jakiejkolwiek formie, łącznie z elektroniczną lub cyfrową, zaświadczające o tytule prawnym do tych aktywów lub udziale w tych aktywach;

4) „działalność przestępcza” oznacza jakikolwiek przestępczy udział w popełnieniu następujących poważnych przestępstw:

▼M1

a) przestępstw terrorystycznych, przestępstw dotyczących grupy terrorystycznej oraz przestępstw związanych z działalnością terrorystyczną, określonych w tytułach II i III dyrektywy (UE) 2017/541 ([3]);

▼B

b) wszelkich przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi z 1988 r.;

▼M1

c) działalności organizacji przestępczych zdefiniowanych w art. 1 pkt 1 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW ([4]);

([1]) Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

([2]) Dyrektywa 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz.U. L 9 z 15.1.2003, s. 3).

([3]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).

([4]) Decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42).

▼B

d) nadużyć finansowych, co najmniej poważnych, mających wpływ na interesy finansowe Unii, zgodnie z definicją w art. 1 ust. 1 i art. 2 ust. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ([1]);

e) korupcji;

f) wszelkich przestępstw, w tym przestępstw podatkowych odnoszących się do podatków bezpośrednich i pośrednich – zgodnie z definicją w prawie krajowym państw członkowskich – których maksymalne zagrożenie karą przekracza rok pozbawienia wolności lub ograniczenia wolności, lub – w przypadku państw członkowskich, których systemy prawne określają w odniesieniu do przestępstw minimalny próg zagrożenia karą – wszystkich przestępstw, których dolna granica zagrożenia karą jest wyższa niż sześć miesięcy pozbawienia wolności lub ograniczenia wolności;

5) „organ samorządu zawodowego” oznacza organ, który reprezentuje członków grup zawodowych i odgrywa pewną rolę w ich regulowaniu, wykonywaniu określonych funkcji w zakresie nadzoru lub monitorowania i w zapewnianiu egzekwowania dotyczących ich przepisów;

6) „beneficjent rzeczywisty” oznacza osobę fizyczną lub osoby fizyczne będące ostatecznymi właścicielami klienta lub sprawujące kontrolę nad tym klientem lub osobę fizyczną lub osoby fizyczne, w imieniu których przeprowadzana jest transakcja lub działalność i obejmuje co najmniej:

a) w przypadku podmiotów o charakterze korporacyjnym:

(i) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami podmiotu prawnego lub go kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio posiadając wystarczający odsetek udziałów lub praw głosu lub udziałów własnościowych w danym podmiocie, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, lub poprzez kontrolę w inny sposób, z wyjątkiem spółek notowanych na rynku regulowanym, podlegających wymogom dotyczącym ujawniania informacji zgodnym z prawem Unii lub podlegających równoważnym standardom międzynarodowym, które zapewniają odpowiednią przejrzystość informacji na temat własności.

Pakiet akcji lub udziałów wynoszący co najmniej 25 % plus jedna akcja (udział) lub udział własnościowy większy niż 25 % w podmiocie będącym klientem, posiadane przez osobę fizyczną wskazują na własność bezpośrednią. Pakiet akcji lub udziałów wynoszący co najmniej 25 % plus jedna akcja (udział) lub udział własnościowy większy niż 25 % w podmiocie będącym klientem, posiadane przez podmiot o charakterze korporacyjnym – kontrolowany przez osobę lub osoby fizyczne – lub przez liczne podmioty o charakterze korporacyjnym, kontrolowane przez tę samą osobę lub osoby fizyczne, wskazują na własność pośrednią. Powyższe stosuje się bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do zadecydowania o tym, że niższy odsetek może wskazywać na własność lub sprawowanie kontroli. Pojęcie kontroli w inny sposób można określić m.in. zgodnie z kryteriami w art. 22 ust. 1–5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ([2]);

([1]) Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 49.

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

▼B

(ii) jeżeli – po wyczerpaniu wszystkich możliwych sposobów i pod warunkiem że nie ma podstaw do podejrzeń – nie określono żadnej osoby zgodnie z ppkt (i) lub jeżeli są jakiekolwiek wątpliwości, czy określona osoba lub określone osoby są beneficjentem rzeczywistym lub beneficjentami rzeczywistymi – osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które zajmują wyższe stanowisko kierownicze, podmioty zobowiązane przechowują dokumentację dotyczącą działań podjętych w celu określenia beneficjentów rzeczywistych na mocy ppkt (i) i niniejszej litery;

▼M1

b) w przypadku trustów – wszystkie następujące osoby:

(i) założyciela lub założycieli;

(ii) powiernika lub powierników;

(iii) sprawującego nadzór, o ile taka osoba istnieje, lub sprawujących nadzór, o ile takie osoby istnieją;

(iv) beneficjentów lub – w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z danego porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego nie zostały jeszcze określone – kategorię osób, w których głównym interesie powstały lub działają dane porozumienie prawne lub podmiot prawny;

(v) każdą inną osobę fizyczną sprawującą ostateczną kontrolę nad trustem w drodze własności bezpośredniej lub pośredniej lub w inny sposób;

▼B

c) w przypadku podmiotów prawnych, takich jak fundacje, oraz w przypadku porozumień prawnych podobnych do trustów – osobę fizyczną lub osoby fizyczne zajmujące stanowiska równoważne ze stanowiskami, o których mowa w lit. b), lub do nich podobne;

7) „podmiot świadczący usługi na rzecz trustów lub spółek” oznacza dowolną osobę, która w ramach swojej działalności gospodarczej świadczy osobom trzecim dowolną z następujących usług:

a) tworzenie spółek lub innych osób prawnych;

b) działanie w charakterze dyrektora lub sekretarza spółki, wspólnika spółki osobowej lub na podobnym stanowisku w stosunku do innych osób prawnych lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w charakterze tych osób;

c) zapewnienie siedziby statutowej, adresu działalności, adresu korespondencyjnego lub administracyjnego i innych pokrewnych usług dla przedsiębiorstwa, spółki osobowej lub dowolnej innej osoby prawnej lub porozumienia prawnego;

d) działanie w charakterze powiernika trustu, który powstał w drodze czynności prawnej, lub podobnego porozumienia prawnego lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w takim charakterze;

▼B

e) działanie w charakterze osoby wykonującej prawa z akcji lub udziałów na rzecz innej osoby, innej niż spółka notowana na rynku regulowanym podlegająca wymogom dotyczącym ujawniania informacji zgodnie z prawem Unii lub podlegająca równoważnym standardom międzynarodowym, lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w takim charakterze;

▼M3

8) „relacje korespondenckie” oznaczają:

a) świadczenie usług bankowych przez jeden bank jako „korespondenta” na rzecz innego banku jako „respondenta”, w tym świadczenie usług rachunku bieżącego lub innego rachunku zobowiązań oraz usług pokrewnych, takich jak usługi związane z zarządzaniem środkami pieniężnymi, z międzynarodowymi transferami środków pieniężnych, rozliczaniem czeków, rachunkami przejściowymi oraz usługi wymiany walut;

b) relacje między instytucjami kredytowymi, między instytucjami finansowymi oraz między instytucjami kredytowymi i finansowymi, w tym w przypadku gdy podobne usługi są świadczone przez instytucję będącą korespondentem na rzecz instytucji będącej respondentem, w tym relacje, które zostały ustanowione na potrzeby transakcji dotyczących papierów wartościowych lub na potrzeby transferów środków pieniężnych lub relacje ustanowione na potrzeby transakcji na kryptoaktywach lub na potrzeby transferów kryptoaktywów;

▼B

9) „osoba zajmująca eksponowane stanowisko polityczne” oznacza osobę fizyczną, której powierza się lub której powierzono znaczące funkcje publiczne, w tym:

a) szefów państw, szefów rządów, ministrów oraz wiceministrów lub sekretarzy stanu;

b) członków parlamentu lub podobnych organów ustawodawczych;

c) członków organów zarządzających partii politycznych;

d) członków sądów najwyższych, trybunałów konstytucyjnych oraz innych organów sądowych wysokiego szczebla, których decyzje nie podlegają zaskarżeniu, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności;

e) członków trybunałów obrachunkowych lub zarządów banków centralnych;

f) ambasadorów, chargés d'affaires oraz wyższych oficerów sił zbrojnych;

g) członków organów administracyjnych, zarządczych lub nadzorczych przedsiębiorstw państwowych;

h) dyrektorów, ich zastępców oraz członków organów spółki lub osoby pełniące równoważną funkcję w organizacji międzynarodowej.

Do żadnej z kategorii stanowisk publicznych, o których mowa w lit. a)–h), nie zalicza się urzędników średniego lub niższego szczebla;

10) „członkowie rodziny” obejmują następujące osoby:

a) małżonka lub osobę uznawaną za równoważną małżonkowi osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne;

▼B

b) dzieci osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne i ich małżonków lub osoby uznawane za równoważne takim małżonkom;

c) rodziców osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne;

11) „osoby znane jako bliscy współpracownicy” oznaczają następujące osoby:

a) osoby fizyczne, o których wiadomo, że są beneficjentami rzeczywistymi podmiotów prawnych lub porozumień prawnych wspólnie z osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne, lub że utrzymują dowolne inne bliskie stosunki gospodarcze z taką osobą;

b) osoby fizyczne będące jedynym beneficjentem rzeczywistym podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego, o których wiadomo, że zostały utworzone w celu uzyskania faktycznej korzyści przez osobę zajmującą eksponowane stanowisko polityczne;

12) „kadra kierownicza wyższego szczebla” oznacza dyrektora lub pracownika mających wystarczającą wiedzę na temat ekspozycji danej instytucji na ryzyko związane z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu oraz wystarczająco wysokie stanowisko, by podejmować decyzje mające wpływ na ekspozycję danej instytucji na ryzyko; nie jest wymagane by taka osoba była członkiem zarządu;

13) „stosunki gospodarcze” oznaczają stosunki biznesowe, zawodowe lub handlowe, związane z działalnością zawodową podmiotów zobowiązanych, które w momencie ich nawiązywania wykazują element trwałości;

14) „usługi hazardowe” oznaczają usługi związane z obstawianiem stawek mających wartość pieniężną w grach losowych, w tym w grach, w których istotne są określone umiejętności, takich jak loterie, gry w kasynach, gry pokerowe oraz zakłady wzajemne, świadczone w fizycznej lokalizacji, lub w dowolny sposób na odległość, za pomocą środków elektronicznych lub dowolnej innej technologii ułatwiającej komunikację, oraz na indywidualną prośbę odbiorcy usług;

15) „grupa” oznacza grupę jednostek, która składa się z jednostki dominującej, jej jednostek zależnych oraz podmiotów, w których jednostka dominująca lub jej jednostki zależne mają udział, jak również jednostek, powiązanych ze sobą jednym ze związków w rozumieniu art. 22 dyrektywy 2013/34/UE;

▼M1

16) „pieniądz elektroniczny” oznacza pieniądz elektroniczny zdefiniowany w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2009/110/WE, z wyłączeniem wartości pieniężnej, o której mowa w art. 1 ust. 4 i 5 tej dyrektywy;

▼B

17) „bank fikcyjny” oznacza instytucję kredytową lub finansową lub instytucję, która prowadzi działalność równoważną działalności instytucji kredytowych i finansowych, utworzoną zgodnie z prawem obowiązującym na terytorium, na którym nie jest ona fizycznie obecna, w taki sposób, by miało miejsce faktyczne podejmowanie decyzji i zarządzanie, przy czym dana instytucja nie jest powiązana z regulowaną grupą finansową;

▼M3

18) „kryptoaktywo” oznaczają kryptoaktywo zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 ([1]), z wyjątkiem sytuacji, gdy należy ono do kategorii wymienionych w art. 2 ust. 2, 3 i 4 tego rozporządzenia lub w inny sposób kwalifikuje się jako środki pieniężne;

19) „dostawca usług w zakresie kryptoaktywów” oznacza dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia (UE) 2023/1114, który świadczy co najmniej jeden rodzaj usługi w zakresie kryptoaktywów zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 pkt 16 tego rozporządzenia, z wyjątkiem doradztwa w zakresie kryptoaktywów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 16 lit. h) tego rozporządzenia;

20) „adres niehostowany” oznacza adres niehostowany zgodnie z definicją w art. 3 pkt 20 rozporządzenia (UE) 2023/1113 ([2]).

▼B

Artykuł 4

1. Państwa członkowskie, zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka, zapewniają całkowite lub częściowe rozszerzenie zakresu stosowania niniejszej dyrektywy na zawody i kategorie jednostek inne niż podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1, prowadzące rodzaje działalności, których wykorzystanie do celów prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu jest szczególnie prawdopodobne.

2. W przypadku gdy dane państwo członkowskie rozszerza zakres stosowania niniejszej dyrektywy na zawody lub kategorie jednostek inne niż określone w art. 2 ust. 1, informuje o tym fakcie Komisję.

Artykuł 5

W celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać w mocy bardziej rygorystyczne przepisy w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą, w granicach prawa Unii.

SEKCJA 2

Ocena ryzyka

Artykuł 6

1. Komisja przeprowadza ocenę ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które to ryzyko ma wpływ na rynek wewnętrzny i jest związane z działalnością transgraniczną.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 40).

([2]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1113 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i niektórych kryptoaktywów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2015/849 (Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 1).

▼B

W tym celu Komisja do dnia 26 czerwca 2017 r. sporządzi sprawozdanie określające, analizujące i oceniające to ryzyko na szczeblu Unii. Następnie Komisja uaktualnia to sprawozdanie co dwa lata lub, w stosownych przypadkach, częściej.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej:

a) obszary rynku wewnętrznego, które są najbardziej zagrożone;

▼M1

b) ryzyko związane z każdym odnośnym sektorem, w tym, gdy są dostępne, dostarczone przez Eurostat szacunki skali zjawiska prania pieniędzy w przypadku każdego z tych sektorów wyrażone w wartości pieniężnej;

c) najpowszechniejsze metody wykorzystywane przez przestępców do prania nielegalnych dochodów, w tym, gdy są dostępne informacje na ten temat, metody wykorzystywane zwłaszcza w przypadku transakcji realizowanych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi, niezależnie od identyfikacji danego państwa trzeciego jako państwa trzeciego wysokiego ryzyka na podstawie art. 9 ust. 2.

▼M2

3. Komisja udostępnia sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, państwom członkowskim i podmiotom zobowiązanym, aby pomóc im w identyfikowaniu i zrozumieniu ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, zarządzaniu tym ryzykiem i ograniczaniu go, oraz aby pozwolić innym zainteresowanym podmiotom, w tym ustawodawcom krajowym, Parlamentowi Europejskiemu, Europejskiemu Urzędowi Nadzoru (Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego), ustanowionemu rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ([1])(EUNB), oraz przedstawicielom jednostek analityki finansowej UE, lepiej zrozumieć to ryzyko. Sprawozdanie to podaje się do publicznej wiadomości nie później niż sześć miesięcy po udostępnieniu go państwom członkowskim, z wyjątkiem tych elementów sprawozdania, które zawierają informacje niejawne.

▼B

4. Komisja wydaje państwom członkowskim zalecenia w sprawie środków odpowiednich do celów zajęcia się zidentyfikowanym ryzykiem. W przypadku gdy państwa członkowskie zdecydują o niestosowaniu któregokolwiek z zaleceń w swoich krajowych systemach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, powiadamiają o tym Komisję i przedstawiają uzasadnienie swojej decyzji.

5. Do dnia 26 grudnia 2016 r. europejskie urzędy nadzoru wydają poprzez Wspólny Komitet opinię na temat ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które to ryzyko ma wpływ na sektor finansowy Unii (zwaną dalej „wspólną opinią"). ►M2 Następnie EUNB wydaje opinię co dwa lata. ◄

6. Przy przeprowadzaniu oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja organizuje prace na szczeblu Unii i uwzględnia wspólne opinie, o których mowa w ust. 5, oraz włącza w prace ekspertów państw członkowskich w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, przedstawicieli jednostek analityki finansowej oraz, w stosownych przypadkach, przedstawicieli innych organów na szczeblu Unii. Komisja udostępnia wspólne opinie państwom członkowskim i podmiotom zobowiązanym, aby pomóc im w identyfikowaniu ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, zarządzaniu tym ryzykiem i ograniczaniu go.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

▼B

7. Co dwa lata lub, w stosownych przypadkach, częściej Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z ustaleń będących wynikiem regularnych ocen ryzyka i z działań podjętych w oparciu o te ustalenia.

Artykuł 7

1. Każde państwo członkowskie podejmuje odpowiednie działania w celu zidentyfikowania, ocenienia, zrozumienia i ograniczenia ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu i mających wpływ na dane państwo członkowskie, a także wszelkich problemów z zakresu ochrony danych w tym kontekście. Państwo członkowskie aktualizuje tę ocenę ryzyka.

2. Każde państwo członkowskie wyznacza organ lub ustanawia mechanizm w celu koordynowania działań podejmowanych na szczeblu krajowym w odpowiedzi na ryzyko, o którym mowa w ust. 1. ►M2 Nazwę wyznaczonego organu lub opis mechanizmu przekazuje się Komisji, EUNB oraz innym państwom członkowskim. ◄

3. Przeprowadzając oceny ryzyka, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie korzystają z ustaleń sprawozdania, o którym mowa w art. 6 ust. 1.

4. W odniesieniu do oceny ryzyka, o której mowa w ust. 1, każde państwo członkowskie:

a) wykorzystuje ją do poprawy swojego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w szczególności poprzez identyfikowanie wszelkich obszarów, w których podmioty zobowiązane mają obowiązek zastosowania wzmocnionych środków oraz, w stosownych przypadkach, poprzez precyzowanie, jakie środki należy przedsięwziąć;

b) identyfikuje, w stosownych przypadkach, sektory lub obszary, dla których ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu jest niższe lub wyższe;

c) wykorzystuje ją jako wsparcie podczas przydziału zasobów i ustalania priorytetów w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;

d) wykorzystuje ją do zapewnienia opracowania stosownych zasad dla każdego sektora lub obszaru, odpowiednio do ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;

e) niezwłocznie udostępnia stosowne informacje podmiotom zobowiązanym, aby ułatwić im przeprowadzenie własnych ocen ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu;

▼M1

f) przekazuje informacje o strukturze instytucjonalnej i szeroko zakrojonych procedurach w ramach swojego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym między innymi o jednostkach analityki finansowej, organach podatkowych i prokuratorach, a także o przeznaczonych na ten cel zasobach ludzkich i finansowych w zakresie, w jakim informacje te są dostępne;

g) składa sprawozdania dotyczące działań i zasobów (pracowników i środków finansowych) zaangażowanych na poziomie krajowym w zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

▼M1

5. ►M2 Państwa członkowskie udostępniają wyniki swoich ocen ryzyka, łącznie z ich aktualizacjami, Komisji, EUNB oraz pozostałym państwom członkowskim. ◄ Pozostałe państwa członkowskie mogą w stosownych przypadkach przekazywać państwu członkowskiemu prowadzącemu ocenę ryzyka dodatkowe stosowne informacje. Streszczenie oceny podaje się do publicznej wiadomości. Streszczenie to nie może zawierać informacji niejawnych.

▼B

Artykuł 8

1. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez podmioty zobowiązane odpowiednich działań w celu zidentyfikowania i ocenienia ich ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, z uwzględnieniem czynników ryzyka obejmujących ryzyko dotyczące klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów dostaw. Działania te są proporcjonalne do charakteru i wielkości podmiotów zobowiązanych.

2. Oceny ryzyka, o których mowa w ust. 1, są dokumentowane, aktualizowane i udostępniane odpowiednim właściwym organom oraz zainteresowanym organom samorządu zawodowego. Właściwe organy mogą zdecydować, że pojedyncze udokumentowane oceny ryzyka nie są wymagane, jeżeli konkretne ryzyko typowe dla danego sektora jest jasne i zrozumiałe.

3. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez podmioty zobowiązane strategii, środków kontroli oraz procedur służących skutecznemu ograniczaniu ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu oraz skutecznemu zarządzaniu tym ryzykiem zidentyfikowanym na poziomie Unii, państwa członkowskiego oraz na poziomie podmiotu zobowiązanego. Te strategie, środki kontroli oraz procedury muszą być proporcjonalne do charakteru i wielkości podmiotów zobowiązanych.

4. Strategie, środki kontroli i procedury, o których mowa w ust. 3, obejmują:

a) opracowanie wewnętrznych strategii, środków kontroli i procedur, obejmujących wzorcowe praktyki dotyczące zarządzania ryzykiem, zasady należytej staranności wobec klienta, procedury zgłaszania, przechowywanie dokumentacji, kontrolę wewnętrzną, zarządzanie zgodnością z przepisami, w tym, o ile jest to stosowne z uwagi na wielkość i charakter działalności, wyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności z odpowiednimi przepisami na szczeblu kadry kierowniczej, oraz kontrole pracowników;

b) o ile jest to stosowne z uwagi na wielkość i charakter działalności – zapewnienie niezależnej funkcji audytu w celu sprawdzenia wewnętrznych strategii, środków kontroli i procedur, o których mowa w lit. a).

5. Państwa członkowskie wymagają od podmiotów zobowiązanych uzyskania zgody kadry kierowniczej wyższego szczebla na wprowadzenie przez te podmioty strategii, środków kontroli i procedur oraz monitorowania i wzmacniania zastosowanych środków, w stosownych przypadkach.

▼B

SEKCJA 3

Polityka względem państw trzecich

Artykuł 9

1. W celu ochrony właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego identyfikuje się jurysdykcje państw trzecich mające strategiczne braki w ich krajowych systemach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, które to braki stwarzają znaczące zagrożenia dla systemu finansowego Unii (zwane dalej „państwami trzecimi wysokiego ryzyka”).

▼M1

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowana aktów delegowanych zgodnie z art. 64 w celu zidentyfikowania państw trzecich wysokiego ryzyka, uwzględniając braki strategiczne zwłaszcza w następujących obszarach:

a) prawnych i instytucjonalnych ram danego państwa trzeciego dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w szczególności:

(i) kryminalizacji prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;

(ii) środków należytej staranności wobec klienta;

(iii) wymogów dotyczących przechowywania dokumentacji;

(iv) wymogów w zakresie zgłaszania podejrzanych transakcji;

(v) dostępu właściwych organów do dokładnych i terminowych informacji na temat beneficjentów rzeczywistych osób prawnych oraz porozumień prawnych;

b) uprawnień właściwych organów danego państwa trzeciego oraz procedur przez nie stosowanych w celu zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, w tym odpowiednio skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar, a także stosowanych przez to państwo trzecie praktyk w zakresie współpracy oraz wymiany informacji z właściwymi organami państw członkowskich;

c) skuteczności systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu danego państwa trzeciego w zakresie zajmowania się ryzykiem związanym z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.

▼B

3. Akty delegowane, o których mowa w ust. 2, przyjmuje się w terminie jednego miesiąca od zidentyfikowania strategicznych braków, o których mowa w tym ustępie.

▼M1

4. Przy przygotowywaniu aktów delegowanych, o których mowa w ust. 2, Komisja uwzględnia odpowiednie ewaluacje, oceny lub sprawozdania sporządzone przez organizacje międzynarodowe i organy normalizacyjne posiadające kompetencje w dziedzinie zapobiegania praniu pieniędzy i zwalczania finansowania terroryzmu.

▼B

ROZDZIAŁ II

ZASADY NALEŻYTEJ STARANNOŚCI WOBEC KLIENTA

SEKCJA 1

Przepisy ogólne

Artykuł 10

▼M1

1. Państwa członkowskie zakazują swoim instytucjom kredytowym i finansowym prowadzenia anonimowych rachunków, anonimowych książeczek oszczędnościowych oraz anonimowych skrytek depozytowych. Państwa członkowskie w każdym przypadku wymagają, aby wobec posiadaczy i beneficjentów istniejących anonimowych rachunków, anonimowych książeczek oszczędnościowych lub anonimowych skrytek depozytowych zastosowano środki należytej staranności do dnia 10 stycznia 2019 r., a w każdym przypadku przed skorzystaniem z takich rachunków, książeczek oszczędnościowych lub skrytek depozytowych w jakikolwiek sposób.

▼B

2. Państwa członkowskie podejmują środki służące zapobieganiu niewłaściwemu wykorzystywaniu akcji na okaziciela i warrantów na akcje na okaziciela.

Artykuł 11

Państwa członkowskie zapewniają stosowanie przez podmioty zobowiązane środków należytej staranności wobec klienta w następujących okolicznościach:

a) przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych;

b) przy przeprowadzaniu sporadycznej transakcji:

(i) na kwotę 15 000 EUR lub większą, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane; lub

(ii) która stanowi transfer środków pieniężnych zdefiniowany w art. 3 pkt 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 ([1]) na kwotę przekraczającą 1 000 EUR;

c) w odniesieniu do osób prowadzących handel towarami – przy przeprowadzaniu sporadycznych transakcji gotówkowych na kwotę 10 000 EUR lub większą, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;

d) w odniesieniu do podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych, w momencie odbioru wygranych, obstawiania stawek lub w obu tych przypadkach – przy przeprowadzaniu sporadycznych transakcji na kwotę 2 000 EUR lub większą, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (zob s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego).

▼B

e) gdy istnieje podejrzenie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, bez względu na jakiekolwiek odstępstwo, wyłączenie lub próg;

f) gdy istnieją wątpliwości co do prawdziwości lub odpowiedniości wcześniej otrzymanych danych dotyczących ustalenia tożsamości klienta.

Artykuł 12

1. W drodze odstępstwa od art. 13 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c) oraz art. 14 i na podstawie stosownej oceny ryzyka wykazującej niskie ryzyko, państwa członkowskie mogą zezwolić podmiotom zobowiązanym na niestosowanie określonych środków należytej staranności wobec klienta w odniesieniu do pieniądza elektronicznego, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki ograniczające ryzyko:

▼M1

a) danego instrumentu płatniczego nie można doładować lub instrument ten ma maksymalny miesięczny limit transakcji płatniczych w wysokości 150 EUR, którą to kwotę można wykorzystać wyłącznie w tym państwie członkowskim;

b) maksymalna kwota przechowywana elektronicznie nie przekracza 150 EUR;

▼B

c) dany instrument płatniczy jest wykorzystywany wyłącznie do zakupu towarów lub usług;

d) dany instrument płatniczy nie może być sfinansowany przez anonimowy pieniądz elektroniczny;

e) emitent prowadzi wystarczające monitorowanie transakcji lub stosunków gospodarczych, aby umożliwić wykrycie nietypowych lub podejrzanych transakcji.

▼M1

———————

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby odstępstwo przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu nie miało zastosowania w przypadku wykupu gotówkowego lub podjęcia w gotówce wartości pieniężnej pieniądza elektronicznego, jeżeli kwota podlegająca wykupowi przekracza 50 EUR, lub w przypadku zdalnych transakcji płatniczych zdefiniowanych w art. 4 pkt 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 ([1]), jeżeli wysokość pojedynczej transakcji przekracza 50 EUR.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby instytucje kredytowe i instytucje finansowe działające w charakterze agentów rozliczeniowych akceptowały płatności dokonane za pomocą anonimowych kart przedpłaconych wydanych w państwach trzecich tylko wówczas, gdy karty te spełniają wymogi równoważne z wymogami określonymi w ust. 1 i 2.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że nie będą akceptować na swoim terytorium płatności dokonywanych z wykorzystaniem anonimowych kart przedpłaconych.

([1]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

▼B

Artykuł 13

1. Środki należytej staranności wobec klienta obejmują:

▼M1

a) identyfikację klienta i weryfikację jego tożsamości na podstawie dokumentów, danych lub informacji pochodzących z rzetelnego i niezależnego źródła, w tym, o ile są dostępne, środków identyfikacji elektronicznej, odpowiednich usług zaufania określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 ([1]) lub wszelkich innych bezpiecznych, zdalnych lub elektronicznych procesów identyfikacji regulowanych, uznanych, zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy krajowe;

▼B

b) identyfikację beneficjenta rzeczywistego i podejmowanie uzasadnionych środków weryfikacji jego tożsamości, tak aby podmiot zobowiązany był przekonany, że wie, kim jest beneficjent rzeczywisty, wraz z – w przypadku osób prawnych, trustów, przedsiębiorstw, fundacji i podobnych porozumień prawnych – podejmowaniem uzasadnionych środków w celu zrozumienia struktury własności i kontroli klienta. ►M1 W przypadku gdy beneficjent rzeczywisty zajmuje wyższe stanowisko kierownicze zgodnie z art. 3 ust. 6 lit. a) pkt ii) podmioty zobowiązane podejmują niezbędne uzasadnione środki w celu weryfikacji tożsamości osoby fizycznej, która zajmuje wyższe stanowisko kierownicze oraz prowadzą rejestry podejmowanych działań, a także wszelkich trudności napotkanych w ramach procedury weryfikacji; ◄

c) ocenę i, stosownie do sytuacji, uzyskanie informacji na temat celu i zamierzonego charakteru stosunków gospodarczych;

d) prowadzenie bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych, włącznie z badaniem transakcji podejmowanych w trakcie trwania tych stosunków w celu zapewnienia, by prowadzone transakcje były zgodne z wiedzą podmiotu zobowiązanego na temat klienta, profilu działalności oraz ryzyka, w tym, w razie konieczności, źródeł pochodzenia środków, jak również zapewnienie, by posiadane dokumenty, dane lub informacje były na bieżąco uaktualniane.

Przy wykonywaniu środków określonych w akapicie pierwszym lit. a) i b) podmioty zobowiązane weryfikują również, czy każda osoba, która twierdzi, że działa w imieniu klienta, jest do tego upoważniona, oraz identyfikują i weryfikują tożsamość takiej osoby.

2. Państwa członkowskie zapewniają stosowanie przez podmioty zobowiązane każdego z wymogów dotyczących należytej staranności wobec klienta określonych w ust. 1. Podmioty zobowiązane mogą jednak określić zakres podejmowanych środków z uwzględnieniem ryzyka.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

▼B

3. Państwa członkowskie wymagają, aby – przy dokonywaniu oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu – podmioty zobowiązane uwzględniały co najmniej elementy zmienne określone w załączniku I.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty zobowiązane były w stanie wykazać właściwym organom lub organom samorządu zawodowego, że odnośne środki są odpowiednie, biorąc pod uwagę zidentyfikowane ryzyko związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu.

5. W odniesieniu do działalności ubezpieczeniowej związanej z ubezpieczeniami na życie lub innej działalności ubezpieczeniowej związanej z inwestycjami, państwa członkowskie zapewniają stosowanie przez instytucje kredytowe i instytucje finansowe, oprócz środków należytej staranności wobec klienta wymaganych w stosunku do klienta i beneficjenta rzeczywistego, następujących środków należytej staranności wobec klienta w stosunku do beneficjentów polis ubezpieczeniowych na życie oraz innych polis ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym, niezwłocznie po zidentyfikowaniu lub wyznaczeniu takich beneficjentów:

a) w przypadku beneficjentów zidentyfikowanych jako osoby wymienione z nazwiska lub nazwy lub w odniesieniu do porozumień prawnych – uzyskanie nazwiska lub nazwy danej osoby;

b) w przypadku beneficjentów wyznaczonych za pomocą charakterystyki, kategorii lub w inny sposób – uzyskanie wystarczających informacji dotyczących tych beneficjentów, aby instytucja kredytowa lub instytucja finansowa uzyskały pewność, że będą w stanie ustalić tożsamość beneficjenta w momencie wypłaty.

W odniesieniu do akapitu pierwszego lit. a) i b), weryfikacja tożsamości beneficjentów ma miejsce w momencie wypłaty. W przypadku całkowitego lub częściowego przeniesienia ubezpieczenia na życie lub innego ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym na osobę trzecią, instytucje kredytowe i instytucje finansowe mające wiedzę o przeniesieniu identyfikują beneficjenta rzeczywistego w momencie przeniesienia na daną osobę fizyczną lub prawną lub porozumienie prawne otrzymujące na własną korzyść wartość przenoszonej polisy.

6. W przypadku beneficjentów trustów lub podobnych porozumień prawnych wyznaczonych na podstawie szczególnych cech charakterystycznych lub kategorii, podmiot zobowiązany uzyskuje wystarczające informacje dotyczące beneficjenta, aby upewnić się, że będzie w stanie ustalić tożsamość beneficjenta w momencie wypłaty lub w momencie wykonywania przez beneficjenta nabytych przez niego praw.

Artykuł 14

1. Państwa członkowskie wymagają, aby weryfikacja tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego odbywała się przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przed przeprowadzeniem transakcji. ►M1 W każdym przypadku ustanawiania nowych stosunków gospodarczych z podmiotem o charakterze korporacyjnym lub innym podmiotem prawnym albo trustem lub porozumieniem prawnym posiadającym strukturę lub funkcje podobne do trustów (zwanym dalej „podobnym porozumieniem prawnym”) podlegającym obowiązkowi rejestracji informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z art. 30 lub 31, podmioty zobowiązane uzyskują potwierdzenie rejestracji lub odpis z rejestru. ◄

▼B

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą zezwolić na zakończenie weryfikacji tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego podczas nawiązywania stosunków gospodarczych, jeżeli jest to konieczne, aby nie przerywać normalnego prowadzenia działalności gospodarczej, oraz o ile występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. W takich sytuacjach procedury te są finalizowane jak najszybciej po nawiązaniu pierwszego kontaktu.

3. W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą zezwolić na otworzenie rachunku w instytucji kredytowej lub finansowej, w tym rachunków umożliwiających transakcje dotyczące zbywalnych papierów wartościowych, pod warunkiem że istnieją odpowiednie zabezpieczenia zapewniające, by transakcje nie były przeprowadzane przez klienta lub w jego imieniu dopóki nie zostaną w pełni spełnione wymogi należytej staranności wobec klienta określone w art. 13 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i b).

4. W przypadku gdy podmiot zobowiązany nie jest w stanie spełnić wymogów należytej staranności wobec klienta określonych w art. 13 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) lub c), państwa członkowskie wymagają, aby nie przeprowadzał on transakcji za pomocą rachunku bankowego, nie nawiązywał stosunków gospodarczych ani nie przeprowadzał transakcji, oraz aby rozwiązał stosunek gospodarczy i rozważył przekazanie jednostce analityki finansowej zgłoszenia o podejrzanej transakcji w odniesieniu do danego klienta zgodnie z art. 33.

Państwa członkowskie nie stosują przepisów akapitu pierwszego do notariuszy, innych przedstawicieli wolnych zawodów prawniczych, biegłych rewidentów, zewnętrznych księgowych i doradców podatkowych jedynie w ścisłym zakresie, w jakim osoby te ustalają sytuację prawną swojego klienta lub wykonują obowiązki polegające na obronie lub reprezentowaniu tego klienta w postępowaniu sądowym lub w związku z takim postępowaniem, włącznie z udzielaniem porad w sprawie wszczęcia lub uniknięcia takiego postępowania.

▼M1

5. Państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane stosowały środki należytej staranności wobec klienta nie tylko w stosunku do wszystkich nowych klientów, lecz także – w stosownych sytuacjach i z uwzględnieniem ryzyka – w stosunku do obecnych klientów, lub w przypadkach, gdy stosowne okoliczności dotyczące klienta ulegają zmianie, lub jeżeli podmiot zobowiązany ma w ciągu danego roku kalendarzowego jakikolwiek prawny obowiązek skontaktować się z klientem w celu weryfikacji wszelkich odnośnych informacji dotyczących beneficjentów rzeczywistych lub podmiot zobowiązany miał taki obowiązek na mocy dyrektywy Rady 2011/16/UE ([1]).

▼B

SEKCJA 2

Uproszczone środki należytej staranności wobec klienta

Artykuł 15

1. W przypadku zidentyfikowania przez państwo członkowskie lub podmiot zobowiązany obszarów niższego ryzyka, dane państwo członkowskie może zezwolić na stosowanie przez podmioty zobowiązane uproszczonych środków należytej staranności wobec klienta.

([1]) Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. L 64 z 11.3.2011, s. 1).

▼B

2. Przed zastosowaniem uproszczonych środków należytej staranności wobec klienta podmioty zobowiązane upewniają się, że stosunki gospodarcze lub dana transakcja charakteryzują się niższym stopniem ryzyka.

3. Państwa członkowskie zapewniają prowadzenie przez podmioty zobowiązane wystarczającego monitorowania transakcji oraz stosunków gospodarczych, aby umożliwić wykrycie nietypowych lub podejrzanych transakcji.

Artykuł 16

Oceniając ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związane z pewnymi rodzajami klientów, obszarami geograficznymi oraz poszczególnymi produktami, usługami, transakcjami lub kanałami dostawy, państwa członkowskie i podmioty zobowiązane uwzględniają co najmniej czynniki sytuacji o potencjalnie niższym ryzyku określone w załączniku II.

Artykuł 17

►M2 Do dnia 26 czerwca 2017 r. europejskie urzędy nadzoru wydają wytyczne, skierowane do właściwych organów i instytucji kredytowych i finansowych, zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, dotyczące czynników ryzyka, które należy uwzględnić, oraz środków, które należy podjąć, w sytuacjach, w których właściwe są uproszczone środki należytej staranności wobec klienta. Od dnia 1 stycznia 2020 r. EUNB wydaje, w stosownych przypadkach, takie wytyczne. ◄ Przedmiotem szczególnej uwagi są charakter i wielkość działalności gospodarczej, a w przypadkach, w których jest to właściwe i proporcjonalne, określa się środki szczególne.

SEKCJA 3

Wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta

Artykuł 18

1. ►M1 W przypadkach, o których mowa w art. 18a–24, a także w innych przypadkach wyższego ryzyka określonych przez państwa członkowskie lub podmioty zobowiązane, państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane stosowały wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta w celu odpowiedniego zarządzania odnośnym ryzykiem i ograniczania go. ◄

Wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta nie muszą być stosowane automatycznie w odniesieniu do oddziałów podmiotów zobowiązanych mających siedzibę w Unii lub jednostek zależnych z większościowym udziałem tych podmiotów, które to oddziały lub jednostki zależne znajdują się w państwach trzecich wysokiego ryzyka, jeżeli przedmiotowe oddziały lub jednostki zależne w pełni stosują się do strategii i procedur obejmujących całą grupę zgodnie z art. 45. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty zobowiązane traktowały te przypadki z zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka.

▼M1

2. Państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane analizowały w zakresie w jakim jest to rozsądnie możliwe kontekst i cel wszystkich transakcji, które spełniają co najmniej jeden z następujących warunków:

▼M1

(i) są transakcjami skomplikowanymi;

(ii) są transakcjami o nietypowo dużej wartości;

(iii) są dokonywane w nietypowy sposób;

(iv) nie mają wyraźnego celu ekonomicznego lub celu zgodnego z prawem.

W szczególności podmioty zobowiązane zwiększają intensywność i zaostrzają charakter monitorowania stosunków gospodarczych w celu stwierdzenia, czy te transakcje lub działania wydają się podejrzane.

▼B

3. Oceniając ryzyka związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, państwa członkowskie i podmioty zobowiązane uwzględniają co najmniej czynniki dotyczące sytuacji o potencjalnie wyższym ryzyku określone w załączniku III.

4. ►M2 Do dnia 26 czerwca 2017 r. europejskie urzędy nadzoru wydają wytyczne, skierowane do właściwych organów i instytucji kredytowych i finansowych, zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, dotyczące czynników ryzyka, które należy uwzględnić, oraz środków, które należy podjąć, w sytuacjach, w których właściwe są wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta. Od dnia 1 stycznia 2020 r. EUNB wydaje, w stosownych przypadkach, takie wytyczne. ◄ Przedmiotem szczególnej uwagi są charakter i wielkość działalności gospodarczej, a w przypadkach, w których jest to właściwe i proporcjonalne, określa się środki szczególne.

▼M3

5. Do dnia 30 grudnia 2024 r. EUNB wydaje wytyczne dotyczące zmiennych ryzyka i czynników ryzyka, które mają być uwzględniane przez dostawców usług w zakresie kryptoaktywów przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych lub przeprowadzaniu transakcji na kryptoaktywach.

6. EUNB wyjaśnia w szczególności, w jaki sposób dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów uwzględniają czynniki ryzyka wymienione w załączniku III, w tym przy przeprowadzaniu transakcji z osobami i podmiotami, które nie są objęte niniejszą dyrektywą. W tym celu EUNB zwraca szczególną uwagę na produkty, transakcje i technologie, które mają potencjał, by sprzyjać anonimowości, takie jak prywatne portfele oraz usługi miksowania.

W przypadku stwierdzenia sytuacji wyższego ryzyka wytyczne, o których mowa w ust. 5, obejmują wzmocnione środki należytej staranności, których zastosowanie mają rozważyć podmioty zobowiązane w celu ograniczenia takiego ryzyka, w tym przyjęcie odpowiednich procedur wykrywania pochodzenia lub przeznaczenia kryptoaktywów.

▼M1

Artykuł 18a

1. W odniesieniu do stosunków gospodarczych lub transakcji związanych z państwami trzecimi wysokiego ryzyka zidentyfikowanymi zgodnie z art. 9 ust. 2, państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane stosowały następujące wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta:

a) uzyskanie dodatkowych informacji o kliencie i beneficjencie rzeczywistym lub beneficjentach rzeczywistych;

▼M1

b) uzyskanie dodatkowych informacji na temat zamierzonego charakteru stosunków gospodarczych;

c) uzyskanie informacji na temat źródła pochodzenia środków finansowych oraz źródła majątku klienta i beneficjenta rzeczywistego lub beneficjentów rzeczywistych;

d) uzyskanie informacji na temat przyczyn zamierzonych lub dokonanych transakcji;

e) uzyskanie zgody kadry kierowniczej wyższego szczebla na nawiązanie lub kontynuowanie takich stosunków gospodarczych;

f) ściślejsze monitorowanie takich stosunków gospodarczych poprzez zwiększenie liczby i częstotliwości stosowania środków kontroli oraz typowanie sposobów przeprowadzania transakcji, które wymagają szczegółowej analizy.

Państwa członkowskie mogą wymagać od podmiotów zobowiązanych zapewnienia, w stosownych przypadkach, aby pierwsza płatność została dokonana za pośrednictwem rachunku prowadzonego w imieniu klienta w instytucji kredytowej mającej obowiązek zachowania norm należytej staranności wobec klienta, które są nie mniej rygorystyczne niż te ustanowione w niniejszej dyrektywie.

2. Oprócz środków przewidzianych w ust. 1 – oraz zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii – państwa członkowskie wymagają od podmiotów zobowiązanych, aby w stosownych przypadkach stosowały co najmniej jeden dodatkowy środek ograniczający ryzyko wobec osób oraz podmiotów prawnych przeprowadzających transakcje związane z państwami trzecimi wysokiego ryzyka zidentyfikowanymi zgodnie z art. 9 ust. 2. Środki te obejmują co najmniej jedno z poniższych działań:

a) stosowanie dodatkowych elementów wzmocnionych środków należytej staranności;

b) wprowadzenie odpowiednich wzmocnionych mechanizmów przekazywania informacji lub regularnego zgłaszania transakcji finansowych;

c) ograniczenie stosunków gospodarczych lub transakcji z osobami fizycznymi lub podmiotami prawnymi z państw trzecich zidentyfikowanych jako kraje wysokiego ryzyka zgodnie z art. 9 ust. 2;

3. Oprócz środków przewidzianych w ust. 1 państwa członkowskie stosują, w stosownych przypadkach, co najmniej jeden z poniższych środków wobec państw trzecich wysokiego ryzyka zidentyfikowanych zgodnie z art. 9 ust. 2, przestrzegając międzynarodowych zobowiązań Unii:

a) odmowa ustanowienia jednostek zależnych lub oddziałów lub biur przedstawicielskich podmiotów zobowiązanych z danego państwa lub uwzględnienie w inny sposób faktu, że dany podmiot zobowiązany pochodzi z państwa, które nie posiada odpowiednich systemów przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;

b) zakazanie podmiotom zobowiązanym ustanawiania oddziałów lub biur przedstawicielskich w danym państwie lub uwzględnienie w inny sposób faktu, że dany oddział lub biuro przedstawicielskie znajdowałoby się w państwie, które nie posiada odpowiednich systemów przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;

▼M1

c) wprowadzenie zaostrzonych wymogów w zakresie oceny nadzorczej lub w zakresie audytu zewnętrznego oddziałów i jednostek zależnych podmiotów zobowiązanych mających siedzibę w danym państwie;

d) nałożenie na grupy finansowe zaostrzonych wymogów w zakresie audytu zewnętrznego ich oddziałów i jednostek zależnych mających siedzibę w danym państwie;

e) nałożenie na instytucje kredytowe i finansowe wymogu dokonania przeglądu i zmiany, a w razie konieczności zakończenia relacji korespondenckich z instytucjami będącymi respondentami w danym państwie.

4. Przy uchwalaniu lub stosowaniu środków określonych w ust. 2 i 3 państwa członkowskie uwzględniają, w stosownych przypadkach, odpowiednie ewaluacje, oceny lub sprawozdania sporządzone przez organizacje międzynarodowe i organy normalizacyjne posiadające kompetencje w dziedzinie zapobiegania praniu pieniędzy i zwalczania finansowania terroryzmu w odniesieniu do ryzyka stwarzanego przez poszczególne państwa trzecie.

5. Przed uchwaleniem lub zastosowaniem środków określonych w ust. 2 i 3 państwa członkowskie powiadamiają Komisję.

▼B

Artykuł 19

▼M1

W odniesieniu do transgranicznych relacji korespondenckich obejmujących realizację płatności z instytucją będącą respondentem z państwa trzeciego, państwa członkowskie nakładają na swoje instytucje kredytowe i finansowe wymóg wykonywania, oprócz stosowania środków należytej staranności wobec klienta określonych w art. 13, następujących działań przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych:

▼B

a) gromadziły wystarczające informacje o instytucji będącej respondentem w celu zrozumienia w pełni charakteru jej działalności oraz ustalenia na podstawie publicznie dostępnych informacji wiarygodności instytucji oraz jakości nadzoru;

b) oceniały środki kontroli w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu stosowane przez instytucję będącą respondentem;

c) uzyskiwały zgodę kadry kierowniczej wyższego szczebla przed ustanowieniem nowej relacji korespondenckiej;

d) sporządzały dokumentację określającą zakres odpowiedzialności każdej instytucji;

e) w odniesieniu do rachunków przejściowych upewniały się, że instytucja będąca respondentem przeprowadziła weryfikację tożsamości i na bieżąco stosowała środki należytej staranności wobec klientów mających bezpośredni dostęp do rachunków instytucji będącej korespondentem oraz że ma ona możliwość udostępnienia na żądanie instytucji będącej korespondentem stosownych danych dotyczących środków należytej staranności wobec klienta.

▼M3

Artykuł 19a

1. Państwa członkowskie wymagają od dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, aby identyfikowali i oceniali ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związane z transferami kryptoaktywów kierowanymi do adresu niehostowanego lub pochodzącymi z takiego adresu. W tym celu dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów posiadają wewnętrzne polityki, procedury i środki kontroli. Państwa członkowskie wymagają od dostawców usług w zakresie kryptoaktywów stosowania środków ograniczających ryzyko proporcjonalnych do zidentyfikowanego ryzyka. Te środki ograniczające ryzyko obejmują co najmniej jeden z poniższych środków:

a) podejmowanie środków opartych na analizie ryzyka w celu identyfikacji i weryfikacji tożsamości inicjatora lub beneficjenta transferu dokonanego z adresu niehostowanego lub na taki adres lub beneficjenta rzeczywistego takiego inicjatora lub beneficjenta, w tym poprzez poleganie na osobach trzecich;

b) żądanie dodatkowych informacji na temat pochodzenia i przeznaczenia transferowanych kryptoaktywów;

c) prowadzenie wzmocnionego bieżącego monitorowania tych transakcji;

d) wszelkie inne środki mające na celu ograniczenie ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz zarządzanie nim, a także ryzyka niewdrożenia i uchylania się od stosowania ukierunkowanych sankcji finansowych i ukierunkowanych sankcji finansowych związanych z finansowaniem proliferacji.

2. Do dnia 30 grudnia 2024 r. EUNB wydaje wytyczne w celu określenia środków, o których mowa w niniejszym artykule, w tym kryteriów i środków identyfikacji i weryfikacji tożsamości inicjatora lub beneficjenta transferu dokonanego z adresu niehostowanego lub na taki adres, w szczególności poprzez poleganie na osobach trzecich, z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć technologicznych.

Artykuł 19b

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 19, w odniesieniu do transgranicznych relacji korespondenckich obejmujących wykonywanie usług w zakresie kryptoaktywów, zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia (UE) 2023/1114, z wyjątkiem usług określonych w lit. h) tego punktu, z podmiotem będącym respondentem niemającym siedziby w Unii i świadczącym podobne usługi, w tym transferów kryptoaktywów, państwa członkowskie, oprócz środków należytej staranności wobec klienta określonych w art. 13 niniejszej dyrektywy, wymagają od dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, aby przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych z takim podmiotem:

a) ustalili, czy podmiot będący respondentem posiada zezwolenie lub jest zarejestrowany;

b) zgromadzili wystarczające informacje o podmiocie będącym respondentem w celu zrozumienia w pełni charakteru jego działalności oraz ustalenia na podstawie publicznie dostępnych informacji wiarygodności podmiotu oraz jakości nadzoru;

c) ocenili środki kontroli w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu stosowane przez podmiot będący respondentem;

▼M3

d) uzyskiwali zgodę kadry kierowniczej wyższego szczebla przed ustanowieniem nowej relacji korespondenckiej;

e) sporządzali dokumentację określającą odpowiednie zakresy odpowiedzialności każdej ze stron relacji korespondenckiej;

f) w odniesieniu do przejściowych rachunków kryptoaktywów – upewnienie się, że podmiot będący respondentem przeprowadził weryfikację tożsamości i na bieżąco stosował środki należytej staranności wobec klientów mających bezpośredni dostęp do rachunków podmiotu będącego korespondentem oraz że ma on możliwość udostępnienia na żądanie podmiotu będącego korespondentem stosownych danych dotyczących środków należytej staranności wobec klienta.

W przypadku gdy dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów podejmują decyzję o zakończeniu transgranicznych relacji korespondenckich z powodów związanych z polityką przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, dokumentują i rejestrują swoją decyzję.

Dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów regularnie aktualizują informacje dotyczące należytej staranności w odniesieniu do relacji korespondenckiej lub w przypadku pojawienia się nowego ryzyka w odniesieniu do podmiotu będącego respondentem.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów uwzględniali informacje, o których mowa w ust. 1, w celu określenia, z uwzględnieniem ryzyka, odpowiednich środków, które należy podjąć w celu ograniczenia ryzyka związanego z podmiotem będącym respondentem.

3. Do dnia 30 czerwca 2024 r. EUNB wydaje wytyczne w celu określenia kryteriów i elementów, które dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów uwzględniają przy przeprowadzaniu oceny, o której mowa w ust. 1, oraz środków ograniczających ryzyko, o których mowa w ust. 2, w tym minimalnych działań, które mają zostać podjęte przez dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, w przypadku gdy podmiot będący respondentem nie jest zarejestrowany ani nie jest licencjonowany.

▼B

Artykuł 20

W odniesieniu do transakcji lub stosunków gospodarczych z osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne, państwa członkowskie, oprócz stosowania środków należytej staranności wobec klienta określonych w art. 13, wprowadzają wobec podmiotów zobowiązanych następujące wymogi:

a) posiadania odpowiednich systemów zarządzania ryzykiem, w tym procedur opartych na analizie ryzyka, w celu ustalenia, czy klient lub beneficjent rzeczywisty danego klienta jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne;

b) w przypadkach stosunków gospodarczych z osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne – stosowania następujących środków:

   (i) uzyskania zezwolenia kadry kierowniczej wyższego szczebla na nawiązanie lub kontynuowanie stosunków gospodarczych z takimi osobami;

   (ii) podjęcia odpowiednich środków w celu ustalenia źródła majątku i źródła pochodzenia środków zaangażowanych w ramach stosunków gospodarczych lub transakcji z takimi osobami;

   (iii) prowadzenia wzmożonego monitorowania tych stosunków gospodarczych w sposób ciągły.

▼M1

Artykuł 20a

1. Każde państwo członkowskie publikuje oraz aktualizuje wykaz wskazujący konkretne funkcje, które zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi kwalifikują się jako znaczące funkcje publiczne na użytek art. 3 pkt 9. Państwa członkowskie żądają od każdej organizacji międzynarodowej mającej siedzibę na ich terytorium sporządzenia i aktualizowania wykazu znaczących funkcji publicznych w danej organizacji międzynarodowej na użytek art. 3 pkt 9. Wykazy te przekazywane są Komisji oraz mogą być podane do publicznej wiadomości.

2. Komisja sporządza i aktualizuje wykaz konkretnych funkcji, które kwalifikują się jako znaczące funkcje publiczne na poziomie instytucji i organów Unii. Wykaz ten zawiera również wszelkie funkcje, które mogą zostać powierzone przedstawicielom państw trzecich i organów międzynarodowych akredytowanych na poziomie Unii.

3. Komisja kompiluje, w oparciu o wykazy przewidziane w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, pojedynczy wykaz wszystkich znaczących funkcji publicznych na użytek art. 3 pkt 9. Ten pojedynczy wykaz podawany jest do wiadomości publicznej.

4. W odniesieniu do funkcji wymienionych w wykazie, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, zastosowanie mają warunki określone w art. 41 ust. 2.

▼B

Artykuł 21

Państwa członkowskie wymagają, by podmioty zobowiązane podejmowały racjonalne środki w celu określenia, czy beneficjenci polis ubezpieczeniowych na życie lub innych polis ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym lub, gdy jest to wymagane, beneficjent rzeczywisty beneficjenta są osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne. Wspomniane środki podejmuje się najpóźniej w momencie wypłaty lub w momencie przeniesienia, w całości lub częściowo, danej polisy. W przypadku gdy zidentyfikowano wyższy stopień ryzyka, oprócz zastosowania środków należytej staranności wobec klienta określonych w art. 13, państwa członkowskie wprowadzają wobec podmiotów zobowiązanych wymogi:

a) poinformowania kadry kierowniczej wyższego szczebla przed wypłatą przychodów z tytułu polisy;

b) przeprowadzenia wzmożonej kontroli całości stosunków gospodarczych z danym ubezpieczającym.

Artykuł 22

W przypadku gdy osoba zajmująca eksponowane stanowiska polityczne przestała sprawować znaczącą funkcję publiczną w państwie członkowskim lub państwie trzecim lub znaczącą funkcję publiczną w organizacji międzynarodowej, podmioty zobowiązane muszą podlegać obowiązkowi uwzględniania przez okres co najmniej 12 miesięcy ryzyka, jakie taka osoba nadal stwarza, i stosować odpowiednie środki uwzględniające ryzyko do czasu, gdy uzna się, że osoba ta nie stwarza dalszego ryzyka związanego z zajmowaniem eksponowanego stanowiska politycznego.

▼B

Artykuł 23

Środki, o których mowa w art. 20 i 21 mają zastosowanie również do członków rodziny lub osób znanych jako bliscy współpracownicy osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne.

Artykuł 24

Państwa członkowskie zabraniają instytucjom kredytowym i finansowym nawiązywania lub kontynuowania relacji korespondenckich z bankiem fikcyjnym. Państwa członkowskie wymagają podejmowania przez te instytucje odpowiednich środków w celu zapewnienia, by nie nawiązywały one ani nie kontynuowały relacji korespondenckich z instytucją kredytową lub finansową, o której wiadomo, że pozwala ona na wykorzystywanie swych rachunków przez bank fikcyjny.

▼M3

Artykuł 24a

Do dnia 1 stycznia 2024 r. EUNB wydaje wytyczne określające, w jaki sposób stosuje się wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta określone w niniejszej sekcji, gdy podmioty zobowiązane świadczą usługi w zakresie kryptoaktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia (UE) 2023/1114, z wyjątkiem usług określonych w lit. h) tego punktu, jak również transfery kryptoaktywów zdefiniowane w art. 3 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2023/1113. W szczególności EUNB określa, w jaki sposób i kiedy te podmioty zobowiązane uzyskują dodatkowe informacje o inicjatorze i beneficjencie.

▼B

SEKCJA 4

Wykonanie zobowiązań przez osoby trzecie

Artykuł 25

Państwa członkowskie mogą zezwolić podmiotom zobowiązanym na korzystanie z usług osób trzecich w celu spełnienia wymogów należytej staranności wobec klienta określonych w art. 13 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c). Ostateczną odpowiedzialność za spełnienie tych wymogów ponosi jednak podmiot zobowiązany, który korzysta z usług osoby trzeciej.

Artykuł 26

1. Do celów niniejszej sekcji „osoby trzecie” oznaczają podmioty zobowiązane wymienione w art. 2, organizacje członkowskie lub federacje tych podmiotów zobowiązanych, lub inne instytucje lub osoby znajdujące się w państwie członkowskim lub w państwie trzecim, które:

a) stosują wymogi należytej staranności wobec klienta i wymogi dotyczące przechowywania dokumentacji zgodne z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie; oraz

b) podlegają nadzorowi w zakresie spełniania przez siebie wymogów niniejszej dyrektywy w sposób zgodny z przepisami rozdziału VI sekcja 2.

▼B

2. Państwa członkowskie zakazują podmiotom zobowiązanym korzystania z usług osób trzecich mających siedzibę w państwach trzecich wysokiego ryzyka. Państwa członkowskie mogą wyłączyć z tego zakazu oddziały podmiotów zobowiązanych mających siedzibę w Unii i jednostki zależne z większościowym udziałem tych podmiotów, jeżeli przedmiotowe oddziały i jednostki zależne w pełni stosują się do strategii i procedur obejmujących całą grupę zgodnie z art. 45.

Artykuł 27

1. Państwa członkowskie zapewniają uzyskanie przez podmioty zobowiązane od osoby trzeciej, z której usług te podmioty korzystają, niezbędnych informacji dotyczących wymogów należytej staranności wobec klienta określonych w art. 13 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c).

▼M1

2. Państwa członkowskie zapewniają podejmowanie przez podmioty zobowiązane, do których kierowany jest klient, stosownych działań w celu zapewnienia niezwłocznego przekazania – na żądanie – przez osobę trzecią odpowiednich kopii danych z identyfikacji i weryfikacji, w tym, o ile są dostępne, danych uzyskanych za pomocą środków identyfikacji elektronicznej, odnośnych usług zaufania określonych w rozporządzeniu (UE) nr 910/2014, lub wszelkich innych bezpiecznych, zdalnych lub elektronicznych, procesów identyfikacji regulowanych, uznanych, zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy krajowe.

▼B

Artykuł 28

Państwa członkowskie zapewniają możliwość uznania przez właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia (w odniesieniu do strategii i procedur obejmujących całą grupę) i właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego (w odniesieniu do oddziałów i jednostek zależnych), że podmiot zobowiązany stosuje się do przepisów przyjętych na mocy art. 26 i 27 w ramach programu grupowego, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

a) podmiot zobowiązany polega na informacjach przedłożonych przez osobę trzecią będącą częścią tej samej grupy;

b) grupa ta stosuje środki należytej staranności wobec klienta, zasady dotyczące przechowywania dokumentacji oraz programy przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodnie z niniejszą dyrektywą lub równoważne zasady;

c) właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia lub państwa trzeciego nadzoruje na szczeblu grupy skuteczne przestrzeganie wymogów, o których mowa w lit. b).

Artykuł 29

Przepisy niniejszej sekcji nie mają zastosowania w przypadku zlecania zadań na zasadzie outsourcingu ani w przypadku pośrednictwa, gdy na podstawie umowy usługodawca świadczący usługi na zasadzie outsourcingu lub pośrednik mają być traktowani jako część podmiotu zobowiązanego.

▼B

ROZDZIAŁ III

INFORMACJE O BENEFICJENTACH RZECZYWISTYCH

Artykuł 30

1. ►M1 Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty o charakterze korporacyjnym i inne podmioty prawne utworzone na ich terytorium były zobowiązane do uzyskiwania i posiadania odpowiednich, dokładnych i aktualnych informacji o ich beneficjentach rzeczywistych, łącznie ze szczegółowymi informacjami o posiadanej własności lub charakterze sprawowanej kontroli. Państwa członkowskie zapewniają, aby naruszenia niniejszego artykułu podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym środkom lub karom. ◄

Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty te miały obowiązek przedstawić podmiotom zobowiązanym, oprócz informacji o ich właścicielu prawnym, informacje dotyczące beneficjentów rzeczywistych, w sytuacjach gdy podmioty zobowiązane podejmują środki należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem II.

▼M1

Państwa członkowskie wymagają od beneficjentów rzeczywistych podmiotów o charakterze korporacyjnym lub innych podmiotów prawnych, w tym posiadających udziały, prawo głosu, udziały własnościowe, akcje na okaziciela lub sprawujących innego rodzaju kontrolę, by dostarczali oni tym podmiotom wszystkie informacje niezbędne do tego, aby podmiot o charakterze korporacyjnym lub inny podmiot prawny przestrzegał wymogów zawartych w akapicie pierwszym.

▼B

2. Państwa członkowskie wymagają, by właściwe organy i jednostki analityki finansowej mogły mieć terminowy dostęp do informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Państwa członkowskie zapewniają przechowywanie informacji, o których mowa w ust. 1,w centralnym rejestrze w każdym państwie członkowskim, np. w rejestrze handlowym lub w rejestrze spółek, o których to rejestrach mowa w art. 3 dyrektywy 2009/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]), lub w rejestrze publicznym. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o specyfice tych krajowych mechanizmów. Informacje o beneficjentach rzeczywistych zawarte w tej bazie danych można gromadzić zgodnie z systemami krajowymi.

▼M1

4. Państwa członkowskie wymagają, aby informacje przechowywane w centralnym rejestrze, o którym mowa w ust. 3, były odpowiednie, dokładne i aktualne oraz wprowadzają w tym celu odpowiednie mechanizmy. Mechanizmy takie obejmują nałożenie na podmioty zobowiązane, a w stosownych przypadkach i w zakresie, w jakim wymóg ten nie zakłóca niepotrzebnie ich zadań, na właściwe organy, obowiązku zgłaszania wszelkich odkrytych przez nie rozbieżności między informacjami o beneficjentach rzeczywistych dostępnymi w centralnych rejestrach a informacjami o beneficjentach rzeczywistych, do których te podmioty lub organy mają dostęp. W przypadku zgłoszenia rozbieżności państwa członkowskie zapewniają, aby w sposób terminowy podjęte zostały odpowiednie działania w celu wyjaśnienia rozbieżności oraz, w stosownych przypadkach, aby w międzyczasie w rejestrze centralnym umieszczono wzmiankę na ten temat.

([1]) Dyrektywa 2009/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w państwach członkowskich od spółek w rozumieniu art. 48 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich (Dz.U. L 258 z 1.10.2009, s. 11).

▼M4

5. Państwa członkowskie zapewniają, by informacje o beneficjentach rzeczywistych były we wszystkich przypadkach udostępniane:

a) właściwym organom i FIU, bez żadnych ograniczeń;

b) podmiotom zobowiązanym, w ramach stosowania zasad należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem II;

c) wszelkim osobom lub organizacjom, które mogą wykazać uzasadniony interes.

Osoby lub organizacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), mają dostęp co najmniej do informacji obejmujących: imię i nazwisko, miesiąc i rok urodzenia, obywatelstwo, oraz państwo zamieszkania beneficjenta rzeczywistego, jak również informacji o posiadanej własności lub charakterze sprawowanej kontroli.

▼M1

Państwa członkowskie mogą, na warunkach określonych w prawie krajowym, przewidzieć dostęp do dodatkowych informacji pozwalających na ustalenie tożsamości beneficjenta rzeczywistego. Te dodatkowe informacje obejmują co najmniej datę urodzenia lub dane kontaktowe, zgodnie z przepisami o ochronie danych.

5a. Państwa członkowskie mogą zadecydować o umożliwieniu dostępu do informacji przechowywanych w rejestrach krajowych, o których mowa w ust. 3, pod warunkiem rejestracji online i uiszczenia opłaty, która nie może przekraczać kosztów administracyjnych udostępnienia informacji, w tym kosztów utrzymania i rozwoju rejestru.

6. Państwa członkowskie zapewniają właściwym organom i jednostkom analityki finansowej terminowy i nieograniczony dostęp do wszystkich informacji przechowywanych w centralnym rejestrze, o którym mowa w ust. 3, bez powiadamiania zainteresowanego podmiotu. Państwa członkowskie umożliwiają także terminowy dostęp podmiotom zobowiązanym w ramach stosowania środków należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem II.

Właściwymi organami, którym udziela się dostępu do centralnego rejestru, o którym mowa w ust. 3, są organy publiczne o wyznaczonych obowiązkach w zakresie zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, a także organy podatkowe, organy nadzoru nad podmiotami zobowiązanymi i organy, których zadaniem jest ściganie lub prowadzenie dochodzeń w sprawie prania pieniędzy, powiązanych przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu, a także wykrywanie i zajmowanie lub zabezpieczenie i konfiskata mienia pochodzącego z przestępstwa.

7. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy i jednostki analityki finansowej były w stanie terminowo i bezpłatnie dostarczyć informacje, o których mowa w ust. 1 i 3, właściwym organom i jednostkom analityki finansowej w innych państwach członkowskich.

▼B

8. Państwa członkowskie wymagają, by podmioty zobowiązane nie polegały wyłącznie na centralnym rejestrze, o którym mowa w ust. 3, jeśli chodzi o spełnienie przez nie wymogów należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem II. Wymogi te spełnia się z zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka.

▼M1

9. W wyjątkowych okolicznościach określonych w prawie krajowym, gdy dostęp, o którym mowa w ust. 5 akapit pierwszy lit. b) i c), narażałby beneficjenta rzeczywistego na niewspółmierne ryzyko, ryzyko nadużycia finansowego, porwania, szantażu, wymuszenia, nękania, przemocy lub zastraszenia, bądź jeżeli beneficjent rzeczywisty jest osobą małoletnią lub z innych względów nieposiadającą pełnej zdolności do czynności prawnych, państwa członkowskie mogą w indywidualnych przypadkach przewidzieć wyłączenie takiego dostępu w odniesieniu do całości lub części informacji o beneficjentach rzeczywistych. Państwa członkowskie zapewniają, by takie wyłączenia były przyznawane po przeprowadzeniu szczegółowej oceny wyjątkowego charakteru okoliczności. Zagwarantowane musi być prawo do kontroli administracyjnej decyzji o przyznaniu wyłączenia oraz do skutecznego środka zaskarżenia. Państwo członkowskie, które przyznało wyłączenia, publikuje roczne dane statystyczne dotyczące liczby udzielonych wyłączeń wraz z uzasadnieniem oraz przekazuje te dane Komisji.

Wyłączenia przyznane na mocy akapitu pierwszego niniejszego ustępu nie mają zastosowania do instytucji kredytowych i finansowych, ani do podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. b), które są urzędnikami publicznymi.

10. Państwa członkowskie zapewniają integrację centralnych rejestrów, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, za pomocą europejskiej centralnej platformy ustanowionej w art. 22 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 ([1]). Połączenia centralnych rejestrów państw członkowskich z platformą dokonuje się zgodnie ze specyfikacjami technicznymi i procedurami ustanowionymi w aktach wykonawczych przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 24 dyrektywy (UE) 2017/1132 oraz z art. 31a niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie zapewniają dostępność informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, za pośrednictwem systemu integracji rejestrów ustanowionego w art. 22 ust. 1 dyrektywy (UE) 2017/1132 zgodnie z prawem krajowym państw członkowskich wdrażającym ust. 5, 5a i 6 niniejszego artykułu.

Informacje, o których mowa w ust. 1, są dostępne w krajowych rejestrach i systemie integracji rejestrów przez okres co najmniej 5 lat, lecz nie dłuższy niż 10 lat od wykreślenia podmiotu o charakterze korporacyjnym lub podmiotu prawnego z rejestru. Państwa członkowskie współpracują ze sobą oraz z Komisją w celu wdrożenia różnych typów dostępu zgodnie z niniejszym artykułem.

▼B

Artykuł 31

▼M1

1. Państwa członkowskie zapewniają, by niniejszy artykuł obowiązywał względem trustów i innych rodzajów porozumień prawnych, takich jak między innymi fiducie, niektóre rodzaje Treuhand czy fideicomiso, jeżeli takie porozumienia mają strukturę lub funkcje zbliżone do trustów. Państwa członkowskie określają w odniesieniu do porozumień prawnych regulowanych ich prawem cechy charakterystyczne pozwalające stwierdzić, czy porozumienia prawne mają strukturę lub funkcje podobne do trustów.

([1]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 46).

▼M1

Każde państwo członkowskie wymaga, by powiernicy dowolnego trustu, który powstał w drodze czynności prawnej i jest zarządzany w tym państwie członkowskim, uzyskiwali i posiadali odpowiednie, dokładne i aktualne informacje o beneficjentach rzeczywistych w odniesieniu do przedmiotowego trustu. Informacje te obejmują tożsamość:

a) ustanawiającego lub ustanawiających;

b) powiernika lub powierników;

c) sprawującego nadzór, o ile taka osoba istnieje, lub sprawujących nadzór, o ile takie osoby istnieją;

d) beneficjentów lub kategorii beneficjentów;

e) wszelkich innych osób fizycznych sprawujących faktyczną kontrolę nad trustem.

Państwa członkowskie zapewniają, by naruszenia niniejszego artykułu podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym środkom lub karom.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by powiernicy lub osoby zajmujące równoważne stanowiska w podobnych porozumieniach prawnych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, terminowo ujawniali podmiotom zobowiązanym informacje na temat swojego statusu oraz by terminowo przedstawiali tym podmiotom informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w przypadku gdy, w charakterze powiernika lub osoby zajmującej równoważne stanowisko w podobnym porozumieniu prawnym, nawiązują oni stosunki gospodarcze lub przeprowadzają sporadyczną transakcję, której wartość przewyższa progi określone w art. 11 lit. b), c) i d).

▼B

3. Państwa członkowskie wymagają, by właściwe organy i jednostki analityki finansowej mogły mieć terminowy dostęp do informacji, o których mowa w ust. 1.

▼M1

3a. Państwa członkowskie wymagają, by informacje o beneficjentach rzeczywistych trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, i podobnych porozumień prawnych, o których mowa w ust. 1, przechowywane były w centralnym rejestrze zawierającym informacje o beneficjentach rzeczywistych ustanowionym przez państwo członkowskie, w którym powiernik trustu lub osoba zajmująca równoważne stanowisko w podobnym porozumieniu prawnym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.

W przypadku gdy siedziba lub miejsce zamieszkania powiernika trustu lub osoby zajmującej równoważne stanowisko w podobnym porozumieniu prawnym znajduje się poza Unią informacje, o których mowa w ust. 1, są przechowywane w centralnym rejestrze ustanowionym przez państwo członkowskie, w którym powiernik trustu lub osoba zajmująca równoważne stanowisko w podobnym porozumieniu prawnym nawiązuje stosunki gospodarcze lub nabywa nieruchomość w imieniu trustu lub podobnego porozumienia prawnego.

W przypadku gdy powiernicy trustu lub osoby zajmujące równoważne stanowiska w podobnym porozumieniu prawnym mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w różnych państwach członkowskich lub jeżeli powiernik trustu lub osoba zajmująca równoważne stanowisko w podobnym porozumieniu prawnym nawiązuje liczne stosunki gospodarcze w imieniu trustu lub podobnego porozumienia prawnego w różnych państwach członkowskich, do stwierdzenia, że wypełniony został obowiązek rejestracji można uznać za wystarczające potwierdzenie rejestracji lub odpis informacji o beneficjentach rzeczywistych pochodzących z rejestru jednego państwa członkowskiego.

▼M4

4. Państwa członkowskie zapewniają, by informacje o beneficjentach rzeczywistych trustu lub podobnego porozumienia prawnego były we wszystkich przypadkach udostępniane:

a) właściwym organom i jednostkom analityki finansowej, bez żadnych ograniczeń;

b) podmiotom zobowiązanym, w ramach stosowania należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem II;

c) każdej osobie fizycznej lub prawnej, która może wykazać uzasadniony interes w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych.

Informacje udostępnione osobom fizycznym lub prawnym, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), obejmują imię i nazwisko, miesiąc i rok urodzenia oraz państwo zamieszkania i obywatelstwo beneficjenta rzeczywistego, a także informacje o posiadanej własności lub charakterze sprawowanej kontroli.

▼M1

Państwa członkowskie mogą, na warunkach określonych w prawie krajowym, przewidzieć dostęp do dodatkowych informacji pozwalających na ustalenie tożsamości beneficjenta rzeczywistego. Te dodatkowe informacje obejmują co najmniej datę urodzenia lub dane kontaktowe, zgodnie z przepisami o ochronie danych. Państwa członkowskie mogą umożliwić szerszy dostęp do informacji przechowywanych w rejestrze zgodnie ze swoim prawem krajowym.

Właściwymi organami, którym udziela się dostępu do centralnego rejestru, o którym mowa w ust. 3a, są organy publiczne o wyznaczonych obowiązkach w zakresie zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, a także organy podatkowe, organy nadzoru nad podmiotami zobowiązanymi i organy, których zadaniem jest ściganie lub prowadzenie dochodzeń w sprawie prania pieniędzy, powiązanych przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu, a także wykrywanie i zajmowanie lub zabezpieczenie i konfiskata mienia pochodzącego z przestępstwa.

4a. Państwa członkowskie mogą zadecydować o umożliwieniu dostępu do informacji przechowywanych w rejestrach krajowych, o których mowa w ust. 3a, pod warunkiem rejestracji online i uiszczenia opłaty, która nie może przekraczać kosztów administracyjnych udostępniania informacji, w tym kosztów utrzymania i rozwoju rejestru.

5. Państwa członkowskie wymagają, by informacje przechowywane w centralnym rejestrze, o którym mowa w ust. 3a, były odpowiednie, dokładne i aktualne oraz wprowadzają w tym celu odpowiednie mechanizmy. Mechanizmy takie obejmują nałożenie na podmioty zobowiązane, a w stosownych przypadkach i w zakresie, w jakim wymóg ten nie zakłóca niepotrzebnie ich zadań, na właściwe organy, obowiązku zgłaszania wszelkich odkrytych przez nie rozbieżności między informacjami o beneficjentach rzeczywistych dostępnymi w centralnych rejestrach a informacjami o beneficjentach rzeczywistych, do których te podmioty lub organy mają dostęp. W przypadku zgłoszenia rozbieżności państwa członkowskie zapewniają, aby w sposób terminowy podjęte zostały odpowiednie działania w celu wyjaśnienia rozbieżności oraz, w stosownych przypadkach, aby w międzyczasie w rejestrze centralnym umieszczono wzmiankę na ten temat.

▼B

6. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty zobowiązane nie polegały wyłącznie na centralnym rejestrze, o którym mowa w ust. 4, jeśli chodzi o spełnienie przez nie wymogów należytej staranności wobec klienta określonych w rozdziale II. Wymogi te wypełnia się z zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka.

▼M1

7. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy i jednostki analityki finansowej były w stanie terminowo i bezpłatnie dostarczyć informacje, o których mowa w ust. 1 i 3, właściwym organom i jednostkom analityki finansowej w innych państwach członkowskich.

7a. W wyjątkowych okolicznościach określonych w prawie krajowym, gdy dostęp, o którym mowa w ust. 4 akapit pierwszy lit. b), c) i d), narażałby beneficjenta rzeczywistego na niewspółmierne ryzyko, ryzyko nadużycia finansowego, porwania, szantażu, wymuszenia, nękania, przemocy lub zastraszenia, bądź jeżeli beneficjent rzeczywisty jest osobą małoletnią lub z innych względów nieposiadającą pełnej zdolności do czynności prawnych, państwa członkowskie mogą w indywidualnych przypadkach przewidzieć wyłączenie takiego dostępu w odniesieniu do całości lub części informacji o beneficjentach rzeczywistych. Państwa członkowskie zapewniają, by takie wyłączenia były przyznawane po przeprowadzeniu szczegółowej oceny wyjątkowego charakteru okoliczności. Zagwarantowane musi być prawo do kontroli administracyjnej decyzji o przyznaniu wyłączenia oraz do skutecznego środka zaskarżenia. Państwo członkowskie, które przyznało wyłączenia, publikuje roczne dane statystyczne dotyczące liczby udzielonych wyłączeń wraz z uzasadnieniem oraz przekazuje te dane Komisji.

Wyłączenia przyznane na mocy akapitu pierwszego nie mają zastosowania do instytucji kredytowych i finansowych, ani do podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. b), które są urzędnikami publicznymi.

W przypadkach, w których państwo członkowskie podejmuje decyzję o ustanowieniu wyłączenia zgodnie z akapitem pierwszym, nie ogranicza ono dostępu do informacji właściwym organom i jednostkom analityki finansowej.

_____

9. Państwa członkowskie zapewniają integrację centralnych rejestrów, o których mowa w ust. 3a niniejszego artykułu, za pomocą europejskiej centralnej platformy ustanowionej w art. 22 ust. 1 dyrektywy (UE) 2017/1132. Połączenia centralnych rejestrów państw członkowskich z platformą dokonuje się zgodnie ze specyfikacjami technicznymi i procedurami ustanowionymi w aktach wykonawczych przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 24 dyrektywy (UE) 2017/1132 oraz z art. 31a niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie zapewniają dostępność informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, za pośrednictwem systemu integracji rejestrów ustanowionego w art. 22 ust. 2 dyrektywy (UE) 2017/1132 zgodnie z prawem krajowym państw członkowskich wdrażającym ust. 4 i 5 niniejszego artykułu.

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby za pośrednictwem krajowych rejestrów i systemu integracji rejestrów udostępniane były wyłącznie aktualne informacje, o których mowa w ust. 1, odnoszące się do osób faktycznie będących beneficjentami rzeczywistymi, oraz aby dostęp do tych informacji był zgodny z zasadami ochrony danych.

Informacje, o których mowa w ust. 1, są dostępne w krajowych rejestrach i systemie integracji rejestrów przez okres co najmniej 5 lat, lecz nie dłuższy niż 10 lat od ustania podstawy rejestracji informacji o beneficjentach rzeczywistych, o których mowa w ust. 3a. Państwa członkowskie współpracują z Komisją w celu wdrożenia różnych typów dostępu zgodnie z ust. 4 i 4a.

▼M1

10. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o kategoriach, cechach charakterystycznych, nazwach i, w stosowanych przypadkach, podstawach prawnych trustów i podobnych porozumień prawnych, o których mowa w ust. 1, do dnia 10 lipca 2019 r. Komisja publikuje do dnia 10 września 2019 r. w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* skonsolidowany wykaz takich trustów i podobnych porozumień prawnych.

Do dnia 26 czerwca 2020 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające, czy wszystkie trusty i podobne porozumienia prawne, o których mowa w ust. 1, regulowane prawem państw członkowskich, zostały należycie zidentyfikowane i objęte obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy. W stosownych przypadkach Komisja podejmuje niezbędne działania w odpowiedzi na wnioski płynące z tego sprawozdania.

Artykuł 31a

Akty wykonawcze

W razie potrzeby, oprócz aktów wykonawczych przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 24 dyrektywy (UE) 2017/1132 oraz zgodnie z zakresem stosowania art. 30 i 31 niniejszej dyrektywy, Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych specyfikacje techniczne i procedury niezbędne, by zapewnić integrację centralnych rejestrów państw członkowskich, o której mowa w art. 30 ust. 10 i art. 31 ust. 9, w odniesieniu do:

a) specyfikacji technicznej określającej zestaw danych technicznych niezbędnych, by platforma realizowała swoje funkcje, jak również metodę przechowywania, wykorzystywania i ochrony takich danych;

b) wspólnych kryteriów, zgodnie z którymi informacje o beneficjentach rzeczywistych są dostępne za pośrednictwem systemu integracji rejestrów, zależnie od poziomu dostępu przyznawanego przez państwa członkowskie;

c) szczegółów technicznych dotyczących sposobu, w jaki mają być udostępniane informacje o beneficjentach rzeczywistych;

d) technicznych warunków dostępności usług świadczonych przez system integracji rejestrów;

e) technicznych zasad wdrażania różnych typów dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z art. 30 ust. 5 i art. 31 ust. 4;

f) sposobów płatności, w przypadku gdy dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych wymaga uiszczenia opłaty zgodnie z art. 30 ust. 5a i art. 31 ust. 4a, z uwzględnieniem dostępnych metod płatności, takich jak zdalne transakcje płatnicze.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 64a ust. 2.

▼M1

W swoich aktach wykonawczych Komisja dąży do ponownego wykorzystania sprawdzonych technologii i istniejących praktyk. Komisja zapewnia, aby systemy, które mają zostać opracowane nie generowały kosztów przekraczających poziom, jaki jest bezwzględnie konieczny dla wdrożenia niniejszej dyrektywy. Akty wykonawcze Komisji muszą zapewniać przejrzystość i być oparte na wymianie doświadczeń i informacji między Komisją a państwami członkowskimi.

▼B

ROZDZIAŁ IV

OBOWIĄZKI ZGŁASZANIA

SEKCJA 1

Przepisy ogólne

Artykuł 32

1. Każde państwo członkowskie ustanawia jednostkę analityki finansowej w celu zapobiegania przypadkom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, wykrywania takich przypadków oraz ich skutecznego zwalczania.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji na piśmie nazwę i adres odnośnych jednostek analityki finansowej.

3. Każda jednostka analityki finansowej musi być niezależna i autonomiczna pod względem operacyjnym, co oznacza, że musi posiadać uprawnienia i możliwości, by swobodnie wykonywać swoje funkcje, w tym być w stanie podejmować autonomiczne decyzje w zakresie analizowania, żądania i rozpowszechniania określonych informacji. Jako centralna jednostka krajowa, jednostka analityki finansowej odpowiada za przyjmowanie oraz analizowanie zgłoszeń o podejrzanych transakcjach i innych informacji dotyczących prania pieniędzy, powiązanych przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu. Jednostka analityki finansowej jest odpowiedzialna za ujawnianie wyników swoich analiz oraz wszelkich innych stosownych informacji właściwym organom, jeżeli istnieją podstawy, by podejrzewać pranie pieniędzy, powiązane przestępstwa źródłowe lub finansowanie terroryzmu. Musi być w stanie uzyskać dodatkowe informacje od podmiotów zobowiązanych.

Państwa członkowskie udostępniają swoim jednostkom analityki finansowej odpowiednie zasoby finansowe, ludzkie i techniczne na potrzeby wykonywania ich zadań.

4. Państwa członkowskie zapewniają, by ich jednostki analityki finansowej miały w odpowiednim czasie bezpośredni lub pośredni dostęp do informacji finansowych, informacji administracyjnych i informacji od organów ścigania, które są im niezbędne do właściwego wykonywania ich zadań. Jednostki analityki finansowej muszą być w stanie odpowiadać na wnioski o informacje składane przez właściwe organy w ich odpowiednich państwach członkowskich, gdy podstawą tych wniosków są przestępstwa źródłowe powiązane z praniem pieniędzy lub kwestie związane z finansowaniem terroryzmem. Decyzja o przeprowadzeniu analizy lub rozpowszechnieniu informacji pozostaje w gestii jednostki analityki finansowej.

▼B

5. Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki, aby zakładać, że udzielenie takich informacji miałoby negatywny wpływ na trwające dochodzenia lub analizy, lub, w wyjątkowych okolicznościach, gdy ujawnienie takich informacji byłoby wyraźnie nieproporcjonalne do uzasadnionych interesów osoby fizycznej lub prawnej lub nieistotne z punktu widzenia celów, dla których złożono wniosek o ich udzielenie, dana jednostka analityki finansowej nie ma obowiązku przychylenia się do takiego wniosku o informacje.

6. Państwa członkowskie wymagają od właściwych organów, by przekazywały jednostce analityki finansowej informacje zwrotne na temat wykorzystania informacji przekazanych zgodnie z niniejszym artykułem i na temat wyników dochodzeń lub kontroli przeprowadzonych na podstawie tych informacji.

7. Państwa członkowskie zapewniają, by jednostki analityki finansowej były uprawnione do podjęcia – bezpośrednio lub pośrednio – niezwłocznych działań, gdy zachodzi podejrzenie, że dana transakcja ma związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, a także do zawieszenia lub wstrzymania zgody na kontynuowanie realizowanej transakcji w celu przeanalizowania danej transakcji, potwierdzenia podejrzeń i ujawnienia wyników analizy właściwym organom. Jednostka analityki finansowej jest uprawniona do podjęcia takich działań, bezpośrednio lub pośrednio, na wniosek jednostki analityki finansowej z innego państwa członkowskiego, w odniesieniu do okresów i na warunkach określonych w prawie krajowym jednostki analityki finansowej, która otrzymała wniosek.

8. Analityczna funkcja jednostki analityki finansowej obejmuje następujące elementy:

a) analizę operacyjną koncentrującą się na poszczególnych przypadkach i szczegółowych celach lub na odpowiednich wybranych informacjach, w zależności od rodzaju i ilości ujawnionych informacji oraz spodziewanego wykorzystania informacji po rozpowszechnieniu; oraz

b) analizę strategiczną dotyczącą tendencji i schematów działania w dziedzinie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

▼M1

9. Bez uszczerbku dla art. 34 ust. 2, w związku z wykonywaniem swoich zadań każda jednostka analityki finansowej musi być uprawniona do żądania od dowolnego podmiotu zobowiązanego informacji, uzyskania ich i ich wykorzystania w celu wskazanym w ust. 1 niniejszego artykułu, nawet jeżeli nie przekazano wcześniej zgłoszenia na podstawie art. 33 ust. 1 lit. a) lub art. 34 ust. 1.

Artykuł 32a

1. Państwa członkowskie ustanawiają scentralizowane automatyczne mechanizmy, takie jak centralne rejestry lub centralne systemy wyszukiwania danych elektronicznych, które umożliwiają terminową identyfikację dowolnej osoby fizycznej lub prawnej posiadającej lub kontrolującej rachunki płatnicze oraz rachunki bankowe identyfikowane za pomocą IBAN, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 ([1]), a także skrytki depozytowe w instytucji kredytowej na ich terytorium. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o specyfice tych mechanizmów krajowych.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 (Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 22).

▼M1

2. Państwa członkowskie zapewniają, by informacje przechowywane w scentralizowanych mechanizmach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, były bezpośrednio i natychmiastowo dostępne dla krajowych jednostek analityki finansowej z zachowaniem ich pierwotnej formy i treści. Informacje te są również dostępne dla właściwych organów krajowych do celów wykonywania ich obowiązków na mocy niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie zapewniają, by wszystkie jednostki analityki finansowej były w stanie dostarczyć terminowo informacje przechowywane w scentralizowanych mechanizmach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, każdej innej jednostce analityki finansowej, zgodnie z art. 53.

3. Następujące informacje muszą być dostępne oraz musi istnieć możliwość ich wyszukiwania za pomocą scentralizowanych mechanizmów, o których mowa w ust. 1:

— w przypadku klienta będącego posiadaczem rachunku i dowolnej osoby, która twierdzi, że działa w imieniu klienta: imię i nazwisko lub nazwa, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 lit. a) albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym,

— w przypadku beneficjenta rzeczywistego klienta będącego posiadaczem rachunku: imię i nazwisko lub nazwa, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 lit. b) albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym,

— w przypadku rachunku bankowego lub płatniczego: numer IBAN oraz data otwarcia i zamknięcia rachunku,

— w przypadku skrytki depozytowej: imię i nazwisko lub nazwa najemcy, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym i czasem trwania najmu.

4. Państwa członkowskie mogą rozważyć objęcie obowiązkiem udostępniania z możliwością wyszukiwania za pomocą scentralizowanych mechanizmów innych informacji uznawanych za mające zasadnicze znaczenie dla jednostek analityki finansowej i właściwych organów do celów wykonywania ich obowiązków na mocy niniejszej dyrektywy.

5. Do dnia 26 czerwca 2020 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające warunki oraz specyfikacje techniczne i procedury dotyczące zapewnienia bezpiecznej i skutecznej integracji scentralizowanych automatycznych mechanizmów. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu towarzyszyć będzie wniosek ustawodawczy.

Artykuł 32b

1. Państwa członkowskie zapewniają jednostkom analityki finansowej i właściwym organom dostęp do informacji, które umożliwiają terminową identyfikację dowolnej osoby fizycznej lub prawnej będącej właścicielem nieruchomości, w tym za pomocą rejestrów lub systemów wyszukiwania danych elektronicznych, jeżeli takie rejestry lub systemy są dostępne.

2. Do dnia 31 grudnia 2020 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające konieczność i proporcjonalność harmonizacji informacji zawartych w rejestrach oraz potrzebę integracji tych rejestrów. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu towarzyszyć będzie wniosek ustawodawczy.

▼B

Artykuł 33

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane, a w stosownych przypadkach także na członków ich kadry kierowniczej i pracowników, wymóg pełnej współpracy polegającej na niezwłocznym:

a) informowaniu jednostki analityki finansowej – z własnej inicjatywy podmiotów zobowiązanych – również w drodze przekazania zgłoszenia, w przypadku gdy dany podmiot zobowiązany wie, podejrzewa lub ma uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że określone środki finansowe, niezależnie od kwoty, o jaką chodzi, są dochodami pochodzącymi z działalności przestępczej lub są powiązane z finansowaniem terroryzmu, a także na niezwłocznym odpowiadaniu na wnioski jednostki analityki finansowej o udzielenie dodatkowych informacji w takich przypadkach; oraz

▼M1

b) bezpośrednim dostarczaniu jednostce analityki finansowej, na jej wniosek, wszelkich niezbędnych informacji.

▼B

Wszystkie podejrzane transakcje, w tym próby przeprowadzenia takich transakcji, trzeba zgłosić.

2. Osoba wyznaczona zgodnie z art. 8 ust. 4 lit. a) przekazuje informacje określone w ust. 1 niniejszego artykułu jednostce analityki finansowej państwa członkowskiego, na którego terytorium ma siedzibę podmiot zobowiązany przekazujący informacje.

Artykuł 34

1. W drodze odstępstwa od art. 33 ust. 1, państwa członkowskie mogą – w przypadku podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a), b) i d) – wyznaczyć odpowiedni organ danego samorządu zawodowego jako organ, do którego należy kierować informacje, o których mowa w art. 33 ust. 1.

Bez uszczerbku dla przepisów ust. 2, wyznaczony organ samorządu zawodowego w przypadkach, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, niezwłocznie przekazuje informacje jednostce analityki finansowej z zachowaniem ich pierwotnej formy i treści.

2. Państwa członkowskie nie stosują obowiązków określonych w art. 33 ust. 1 do notariuszy, innych przedstawicieli wolnych zawodów prawniczych, biegłych rewidentów, zewnętrznych księgowych oraz doradców podatkowych jedynie w ścisłym zakresie, w jakim wyłączenie to dotyczy informacji, które otrzymują oni od jednego ze swoich klientów lub które uzyskują na temat jednego ze swoich klientów, podczas ustalania sytuacji prawnej danego klienta lub podczas wykonywania swoich obowiązków polegających na obronie lub reprezentowaniu tego klienta w postępowaniu sądowym, lub w związku z takim postępowaniem, włącznie z udzielaniem porad w sprawie wszczęcia lub uniknięcia takiego postępowania, bez względu na to, czy takie informacje są otrzymane lub uzyskane przed zakończeniem takiego postępowania, w jego trakcie czy po jego zakończeniu.

▼M1

3. Organy samorządu zawodowego wyznaczone przez państwa członkowskie publikują roczne sprawozdanie zawierające informacje na temat:

a) środków podjętych na podstawie art. 58, 59 i 60;

b) w stosownych przypadkach, liczby zgłoszeń dotyczących naruszeń, o których mowa w art. 61;

▼M1

c) liczby zgłoszeń otrzymanych przez organ samorządu zawodowego, o których mowa w ust. 1, oraz, w stosownych przypadkach, liczby zgłoszeń przekazanych jednostce analityki finansowej przez organ samorządu zawodowego;

d) w stosownych przypadkach, liczby i opisu środków podjętych zgodnie z art. 47 i 48 w ramach monitorowania przestrzegania przez podmioty zobowiązane obowiązków nałożonych na nie na mocy:

(i) art. 10–24 (należyta staranność wobec klienta);

(ii) art. 33, 34 i 35 (zgłaszanie podejrzanych transakcji);

(iii) art. 40 (przechowywanie dokumentacji); oraz

(iv) art. 45 i 46 (kontrole wewnętrzne).

▼B

Artykuł 35

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane wymóg zaniechania przeprowadzania transakcji, o których podmioty te wiedzą, lub co do których podejrzewają, że mają one związek z dochodami z działalności przestępczej lub z finansowaniem terroryzmu, do momentu gdy podmioty te zakończą niezbędne działania zgodnie z art. 33 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i spełnią wszelkie dalsze szczegółowe instrukcje wydane przez jednostkę analityki finansowej lub właściwe organy zgodnie z prawem odpowiedniego państwa członkowskiego.

2. Jeżeli zaniechanie przeprowadzenia transakcji, o których mowa w ust. 1, nie jest możliwe lub może udaremnić działania mające na celu ściganie beneficjentów podejrzewanej transakcji, dane podmioty zobowiązane informują jednostkę analityki finansowej natychmiast po przeprowadzeniu tej transakcji.

Artykuł 36

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy – w trakcie kontroli przeprowadzanych przez właściwe organy, o których mowa w art. 48, u podmiotów zobowiązanych lub w jakikolwiek inny sposób – organy te odkryją okoliczności faktyczne mogące mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, organy te niezwłocznie poinformowały o tym jednostkę analityki finansowej.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze upoważniony na mocy przepisów ustawowych lub wykonawczych do nadzorowania rynku akcji, rynku walutowego oraz rynku finansowych instrumentów pochodnych informował jednostkę analityki finansowej o ujawnieniu okoliczności faktycznych mogących mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.

Artykuł 37

Ujawnienie informacji w dobrej wierze przez podmiot zobowiązany lub pracownika lub członka kadry kierowniczej takiego podmiotu zobowiązanego zgodnie z art. 33 i 34 nie stanowi naruszenia żadnego ograniczenia w zakresie ujawniania informacji obowiązującego na mocy umowy lub wszelkich przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych i nie naraża tego podmiotu zobowiązanego lub członków jego kadry kierowniczej ani jego pracowników na jakiegokolwiek rodzaju odpowiedzialność, nawet w sytuacji gdy nie wiedzieli oni dokładnie, jaka działalność przestępcza leżała u podstaw transakcji, i bez względu na to, czy nielegalna działalność faktycznie miała miejsce.

▼M1

Artykuł 38

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby fizyczne – w tym pracownicy i przedstawiciele podmiotu zobowiązanego – które zgłaszają podejrzenia co do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w ramach swoich struktur wewnętrznych lub jednostce analityki finansowej, były prawnie chronione przed narażeniem na groźby lub odwetowe lub wrogie działania, a w szczególności przed negatywnymi działaniami lub dyskryminacją w kontekście zatrudnienia.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby fizyczne, które są narażone na groźby, odwetowe lub wrogie działania lub negatywne działania lub dyskryminację w kontekście zatrudnienia w związku ze zgłoszeniem podejrzeń co do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w ramach swoich struktur wewnętrznych lub jednostce analityki finansowej, były uprawnione do złożenia skargi do odpowiednich właściwych organów w bezpieczny sposób. Bez uszczerbku dla poufności informacji gromadzonych przez jednostkę analityki finansowej, państwa członkowskie zapewniają też, aby takie osoby fizyczne miały prawo do skutecznych środków ochrony swoich praw na mocy niniejszego ustępu.

▼B

SEKCJA 2

Zakaz ujawniania informacji

Artykuł 39

1. Podmioty zobowiązane oraz członkowie ich kadry kierowniczej i ich pracownicy nie ujawniają zainteresowanemu klientowi ani innym osobom trzecim faktu przekazywania w danym momencie, przekazania w przyszłości lub w przeszłości informacji zgodnie z art. 33 lub 34 ani faktu, że jest lub może być prowadzona analiza dotycząca prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. Zakaz ustanowiony w ust. 1 nie obejmuje ujawniania informacji właściwym organom, w tym organom samorządu zawodowego, ani ujawniania do celów egzekwowania prawa.

▼M1

3. Zakaz określony w ust. 1 niniejszego artykułu nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy instytucjami kredytowymi i finansowymi z państw członkowskich, pod warunkiem że należą one do tej samej grupy, ani między tymi podmiotami a ich oddziałami i jednostkami zależnymi z większościowym udziałem tych podmiotów, które to oddziały i jednostki zależne mają siedzibę w państwach trzecich, pod warunkiem że przedmiotowe oddziały i jednostki zależne w pełni stosują się do strategii i procedur obejmujących całą grupę, łącznie z procedurami dotyczącymi wymiany informacji w obrębie grupy, zgodnie z art. 45, oraz że przedmiotowe strategie i procedury obejmujące całą grupę są zgodne z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie.

▼B

4. Zakaz określony w ust. 1 nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy podmiotami zobowiązanymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a) i b), ani podmiotami z państw trzecich, w których nałożono wymogi równoważne z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, które to podmioty wykonują swoje czynności zawodowe jako pracownicy lub w innym charakterze w ramach tej samej osoby prawnej lub większej struktury, do której należy dana osoba prawna i która ma wspólnego właściciela, wspólny zarząd lub wspólną kontrolę zgodności z przepisami.

▼B

5. W odniesieniu do podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a) i b), w przypadkach dotyczących tego samego klienta oraz tej samej transakcji obejmującej co najmniej dwa podmioty zobowiązane, zakaz ustanowiony w ust. 1 niniejszego artykułu nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy stosownymi podmiotami zobowiązanymi, pod warunkiem że są one z państwa członkowskiego, lub podmiotami w państwie trzecim, w którym nałożono wymogi równoważne z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, oraz że należą one do tej samej kategorii zawodowej i podlegają obowiązkom dotyczącym tajemnicy zawodowej i ochrony danych osobowych.

6. Przypadki, w których podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a) i b), starają się odwieść klienta od udziału w nielegalnej działalności, nie stanowią ujawnienia w rozumieniu ust. 1 niniejszego artykułu.

ROZDZIAŁ V

OCHRONA DANYCH, PRZECHOWYWANIE DOKUMENTACJI I DANE STATYSTYCZNE

Artykuł 40

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane wymóg przechowywania zgodnie z przepisami prawa krajowego następujących dokumentów i informacji, które mogą być wykorzystane przez jednostkę analityki finansowej lub inne właściwe organy do celów zapobiegania możliwym przypadkom prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, wykrywania tych przypadków i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie:

▼M1

a) w przypadku należytej staranności wobec klienta – kopii dokumentów i informacji niezbędnych do spełnienia wymogów należytej staranności wobec klienta określonych w rozdziale II, w tym, o ile są dostępne, informacji uzyskanych za pomocą środków identyfikacji elektronicznej, odpowiednich usług zaufania określonych w rozporządzeniu (UE) nr 910/2014 lub wszelkich innych bezpiecznych, zdalnych lub elektronicznych procesów identyfikacji regulowanych, uznanych, zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy krajowe, przez okres pięciu lat od zakończenia stosunków gospodarczych z danym klientem lub od daty przeprowadzenia sporadycznej transakcji;

▼B

b) dowodów potwierdzających transakcje i rejestrów transakcji, obejmujących oryginalne dokumenty lub kopie dopuszczalne w postępowaniach sądowych zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi, które to dowody, rejestry i dokumenty są konieczne do identyfikacji transakcji, przez okres pięciu lat od zakończenia stosunków gospodarczych z danym klientem lub od dnia przeprowadzenia sporadycznej transakcji.

Po upływie tego okresu zatrzymywania, o którym mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie zapewniają by podmioty zobowiązane usuwały dane osobowe, chyba że prawo krajowe przewiduje inaczej, określając okoliczności, w jakich podmioty zobowiązane mogą dalej zatrzymywać dane lub mają obowiązek ich dalszego zatrzymywania. Państwa członkowskie mogą zezwolić na dalsze zatrzymywanie danych lub wymagać takiego dalszego ich zatrzymywania po dokonaniu gruntownej oceny konieczności i proporcjonalności takiego dalszego zatrzymania i tylko wtedy, gdy stwierdzono, że jest to konieczne do celów zapobiegania przypadkom prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, wykrywania takich przypadków lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie. Taki okres dalszego zatrzymania nie może przekroczyć kolejnych pięciu lat.

▼M1

Okres zatrzymywania, o którym mowa w niniejszym ustępie, w tym dodatkowy okres zatrzymywania, nieprzekraczający pięciu dodatkowych lat, ma również zastosowanie do danych dostępnych za pomocą scentralizowanych mechanizmów, o których mowa w art. 32a.

▼B

2. W przypadku gdy w dniu 25 czerwca 2015 r. w państwie członkowskim toczy się postępowanie sądowe dotyczące zapobiegania podejrzewanym przypadkom prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, wykrywania takich przypadków, prowadzenia w ich sprawie dochodzeń lub ich ścigania, a podmiot zobowiązany posiada informacje lub dokumenty związane z tym toczącym się postępowaniem, takie informacje lub dokumenty mogą być zatrzymane przez dany podmiot zobowiązany zgodnie z przepisami prawa krajowego przez okres pięciu lat od dnia 25 czerwca 2015 r. Państwa członkowskie mogą – bez uszczerbku dla krajowych przepisów prawa karnego dotyczących dowodów, mających zastosowanie do trwających dochodzeń i postępowań sądowych – zezwolić na zatrzymywanie takich informacji lub dokumentów na dalszy okres pięciu lat lub wymagać takiego zatrzymywania, w przypadku gdy stwierdzono, że takie dalsze zatrzymanie jest konieczne i proporcjonalne do zapobiegania podejrzewanym przypadkom prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, wykrywania takich przypadków, prowadzenia w ich sprawie dochodzeń lub ich ścigania.

Artykuł 41

▼M2

1. Do przetwarzania danych osobowych na podstawie niniejszej dyrektywy stosuje się rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ([1]) oraz (UE) 2018/1725 ([2]).

▼B

2. Dane osobowe mogą być przetwarzane przez podmioty zobowiązane na podstawie niniejszej dyrektywy wyłącznie do celów zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, zgodnie z art. 1, i nie mogą być dalej przetwarzane w sposób niezgodny z tymi celami. Przetwarzanie danych osobowych na podstawie niniejszej dyrektywy do jakichkolwiek innych celów, takich jak cele handlowe, jest zabronione.

3. Przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przed przeprowadzeniem sporadycznej transakcji podmioty zobowiązane dostarczają nowym klientom informacje wymagane na podstawie art. 10 dyrektywy 95/46/WE. Informacje te obejmują w szczególności ogólne powiadomienie o obowiązkach prawnych spoczywających na podmiotach zobowiązanych na mocy niniejszej dyrektywy w zakresie przetwarzania danych osobowych do celów zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, zgodnie z art. 1 niniejszej dyrektywy.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

([2]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

▼B

4. W zastosowaniu zakazu ujawniania informacji ustanowionego w art. 39 ust. 1 państwa członkowskie przyjmują środki ustawodawcze ograniczające, w całości lub w części, prawo dostępu osoby, której dane dotyczą, do jej danych osobowych w zakresie, w jakim takie częściowe lub pełne ograniczenie stanowi konieczny i proporcjonalny środek w demokratycznym społeczeństwie, z należytym uwzględnieniem uzasadnionych interesów danej osoby aby:

a) umożliwić podmiotowi zobowiązanemu lub właściwemu organowi krajowemu właściwe wypełnienie ich zadań do celów niniejszej dyrektywy; lub

b) uniknąć utrudniania urzędowych lub prawnych postępowań, analiz, dochodzeń i procedur do celów niniejszej dyrektywy oraz aby zapewnić, by zapobieganie przypadkom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, wykrywanie takich przypadków oraz prowadzenie dochodzeń w ich sprawie nie były narażone na szwank.

Artykuł 42

Państwa członkowskie nakładają na swoje podmioty zobowiązane wymóg posiadania systemów umożliwiających im udzielanie pełnych i szybkich odpowiedzi na zapytania jednostki analityki finansowej lub innych organów wystosowane zgodnie z ich prawem krajowym, dotyczące tego, czy podmioty te utrzymują lub utrzymywały w ciągu pięciu lat przed otrzymaniem zapytania stosunki gospodarcze z określonymi osobami, oraz dotyczące charakteru tych stosunków, z wykorzystaniem bezpiecznych kanałów oraz w sposób zapewniający pełną poufność zapytań.

▼M1

Artykuł 43

Przetwarzanie danych osobowych na podstawie niniejszej dyrektywy do celów zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, zgodnie z art. 1, uznaje się za działanie leżące w interesie publicznym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ([1]).

Artykuł 44

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby – na potrzeby udziału w przygotowaniu oceny ryzyka zgodnie z art. 7 – były zdolne do prowadzenia przeglądów skuteczności swoich systemów zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu poprzez prowadzenie kompleksowych statystyk dotyczących kwestii istotnych dla skuteczności takich systemów.

2. Statystyki, o których mowa w ust. 1, obejmują:

a) dane określające wielkość i znaczenie poszczególnych sektorów objętych zakresem niniejszej dyrektywy, w tym liczbę osób fizycznych i podmiotów, a także znaczenie gospodarcze każdego sektora;

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

▼M1

b) dane liczbowe dotyczące zgłaszania, dochodzeń i postępowań sądowych w ramach krajowego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym liczbę zgłoszeń o podejrzanych transakcjach przedstawionych jednostce analityki finansowej, działania następcze podjęte w związku z tymi zgłoszeniami oraz, w skali roku, liczbę spraw, w których przeprowadzono dochodzenie, liczbę osób ściganych i osób skazanych za przestępstwa polegające na praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu, rodzaje przestępstw źródłowych, o ile takie informacje są dostępne, oraz wartość w euro zabezpieczonego, zajętego lub skonfiskowanego mienia;

c) o ile są dostępne, dane określające liczbę i odsetek zgłoszeń, w następstwie których podjęto dalsze dochodzenie, wraz ze sprawozdaniem rocznym dla podmiotów zobowiązanych opisującym szczegółowo przydatność przedstawionych przez nie zgłoszeń oraz działania podjęte w ich następstwie;

d) dane dotyczące liczby transgranicznych wniosków o udzielenie informacji, jakie zostały złożone, wpłynęły, zostały odrzucone oraz częściowo lub w całości zostały rozpatrzone przez jednostkę analityki finansowej, w podziale na państwa, z których wpłynęły wnioski;

e) zasoby ludzkie przydzielone właściwym organom odpowiedzialnym za nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zasoby ludzkie przydzielone jednostkom analityki finansowej w celu wypełnienia zadań określonych w art. 32;

f) liczba działań nadzorczych przeprowadzonych na miejscu i zdalnie, liczba naruszeń stwierdzonych w wyniku działań nadzorczych oraz kary i środki administracyjne zastosowane przez organy nadzoru.

3. Państwa członkowskie zapewniają coroczną publikację skonsolidowanego zestawienia swoich statystyk.

4. Państwa członkowskie corocznie przekazują Komisji statystyki, o których mowa w ust. 2. Komisja publikuje sprawozdanie roczne podsumowujące i wyjaśniające statystyki, o których mowa w ust. 2, i udostępnia je na swojej stronie internetowej.

▼B

ROZDZIAŁ VI

STRATEGIE, PROCEDURY I NADZÓR

SEKCJA 1

Procedury wewnętrzne, szkolenia i informacje zwrotne

Artykuł 45

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane będące częścią grupy wymóg wdrożenia strategii i procedur obejmujących całą grupę, w tym strategii w zakresie ochrony danych oraz strategii i procedur dotyczących wymiany informacji w obrębie grupy do celów przeciwdziałania praniu pieniędzy i zwalczania finansowania terroryzmu. Przedmiotowe strategie i procedury wdraża się skutecznie na szczeblu oddziałów i jednostek zależnych z większościowym udziałem tych podmiotów w państwach członkowskich i w państwach trzecich.

2. Państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane zarządzające zakładami w innym państwie członkowskim zapewniały przestrzeganie przez te zakłady przepisów krajowych tego innego państwa członkowskiego transponujących niniejszą dyrektywę.

▼B

3. Państwa członkowskie zapewniają, by – w przypadkach gdy podmioty zobowiązane posiadają oddziały lub jednostki zależne z większościowym udziałem tych podmiotów znajdujące się w państwach trzecich, w których minimalne wymogi dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i zwalczania finansowania terroryzmu są mniej surowe niż wymogi w danym państwie członkowskim – odnośne oddziały i jednostki zależne z większościowym udziałem tych podmiotów znajdujące się w danym państwie trzecim wdrażały wymogi danego państwa członkowskiego, w tym odnośnie do ochrony danych, w zakresie, w jakim pozwalają na to przepisy krajowe danego państwa trzeciego.

▼M2

4. Państwa członkowskie i EUNB informują się wzajemnie o przypadkach, w których prawo państwa trzeciego nie pozwala na wdrożenie strategii i procedur wymaganych na mocy ust. 1. W takich przypadkach można podjąć skoordynowane działania w celu znalezienia rozwiązania. W ocenie tego, które państwa trzecie nie pozwalają wdrożyć strategii i procedur wymaganych na mocy ust. 1, państwa członkowskie i EUNB biorą pod uwagę wszelkie ograniczenia prawne mogące stać na przeszkodzie prawidłowemu wdrożeniu tych strategii i procedur, w tym obowiązek zachowania tajemnicy, ochronę danych i inne ograniczenia utrudniające wymianę informacji, jakie mogą mieć znaczenie w tym zakresie.

▼B

5. Państwa członkowskie wymagają, by – w przypadku gdy przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na wdrożenie strategii i procedur wymaganych na mocy ust. 1 – podmioty zobowiązane zapewniały zastosowanie przez oddziały i jednostki zależne z większościowym udziałem tych podmiotów znajdujące się w danym państwie trzecim, dodatkowych środków w celu skutecznego przeciwdziałania ryzyku prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, oraz informowały właściwe organy swojego państwa członkowskiego pochodzenia. Jeżeli przedmiotowe dodatkowe środki nie są wystarczające, właściwe organy w państwie członkowskim pochodzenia prowadzą dodatkowe czynności nadzorcze, w tym wymagając, by grupa nie nawiązywała stosunków gospodarczych lub by je zakończyła, oraz by nie podejmowała transakcji i, w razie potrzeby, zwracając się do grupy z żądaniem zamknięcia jej operacji w danym państwie trzecim.

▼M2

6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających rodzaje dodatkowych środków, o których mowa w ust. 5, oraz minimalny zakres działań, które powinny podjąć instytucje kredytowe i finansowe, jeżeli prawo danego państwa trzeciego nie pozwala na wdrożenie środków wymaganych na mocy ust. 1 i 3.

EUNB przedkłada Komisji projekt regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 26 grudnia 2016 r.

▼B

7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 10–14 rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010.

8. Państwa członkowskie zapewniają, by wymiana informacji w obrębie grupy była dozwolona. Informacje na temat podejrzeń, że określone środki finansowe są dochodami pochodzącymi z działalności przestępczej lub są powiązane z finansowaniem terroryzmu, zgłaszanych jednostce analityki finansowej, są przedmiotem wymiany w obrębie grupy, chyba że dana jednostka analityki finansowej zaleci inaczej.

▼M3

9. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby emitenci pieniądza elektronicznego zdefiniowani w art. 2 pkt 3 dyrektywy 2009/110/WE, dostawcy usług płatniczych, zdefiniowani w art. 4 pkt 11 dyrektywy (UE) 2015/2366, oraz dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów mający na terytorium tych państw siedzibę w postaci innej niż oddział oraz posiadający siedzibę zarządu w innym państwie członkowskim, wyznaczyli na ich terytorium centralny punkt kontaktowy. Centralny punkt kontaktowy zapewnia, w imieniu podmiotu prowadzącego działalność transgraniczną, przestrzeganie przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ułatwia nadzór ze strony organów nadzoru, w tym poprzez dostarczanie organom nadzoru dokumentów i informacji na żądanie.

▼M2

10. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych dotyczących kryteriów ustalania okoliczności, w których stosowne jest wyznaczenie centralnego punktu kontaktowego zgodnie z ust. 9, oraz funkcji, jakie powinny pełnić centralne punkty kontaktowe.

EUNB przedkłada Komisji projekt regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 26 czerwca 2017 r.

▼B

11. Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 10 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 10–14 rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 46

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane wymóg podjęcia środków proporcjonalnych do ich ryzyka, charakteru i wielkości, które to środki mają na celu upowszechnianie wśród pracowników tych podmiotów wiedzy o przepisach przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą, w tym o stosownych wymogach dotyczących ochrony danych.

Środki te obejmują udział pracowników w specjalnych ciągłych programach szkoleniowych mających pomóc im w identyfikowaniu operacji mogących mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu oraz zalecić im sposób postępowania w takich przypadkach.

W przypadku gdy osoba fizyczna należąca do dowolnej z kategorii wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 3 wykonuje czynności zawodowe jako pracownik osoby prawnej, obowiązki przewidziane w niniejszej sekcji mają zastosowanie do tej osoby prawnej, a nie do danej osoby fizycznej.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty zobowiązane miały dostęp do aktualnych informacji na temat praktyk stosowanych przez osoby zajmujące się praniem pieniędzy i osoby finansujące terroryzm oraz na temat wskazówek ułatwiających rozpoznawanie podejrzanych transakcji.

3. Państwa członkowskie zapewniają – o ile jest to wykonalne – terminowe udzielanie podmiotom zobowiązanym informacji zwrotnych o skuteczności zgłoszeń dotyczących podejrzenia przypadków prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz o działaniach następczych wobec tych zgłoszeń.

▼B

4. Państwa członkowskie wymagają, by – w stosownych przypadkach – podmioty zobowiązane wyznaczały członka organu zarządzającego odpowiedzialnego za wdrażanie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania niniejszej dyrektywy.

SEKCJA 2

Nadzór

Artykuł 47

▼M3

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby kantory wymiany walut i biura realizujące czeki oraz podmioty świadczące usługi na rzecz trustów lub spółek podlegały obowiązkowi uzyskania zezwolenia lub rejestracji, a podmioty świadczące usługi w zakresie gier hazardowych były regulowane.

▼B

2. Państwa członkowskie zobowiązują właściwe organy do zapewnienia, by osoby, które zajmują stanowiska kierownicze w podmiotach określonych w ust. 1 lub są beneficjentami rzeczywistymi tych podmiotów, były osobami spełniającymi wymogi dotyczące kompetencji i reputacji.

3. W odniesieniu do podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a), b) i d), państwa członkowskie zapewniają podejmowanie przez właściwe organy niezbędnych środków w celu zapobiegania sytuacjom, w których osoby karane za przestępstwa istotne w tym kontekście lub ich wspólnicy zajmują stanowiska kierownicze w tych podmiotach zobowiązanych lub są ich beneficjentami rzeczywistymi.

Artykuł 48

1. Państwa członkowskie zobowiązują właściwe organy do skutecznego monitorowania i podejmowania niezbędnych środków służących zapewnieniu przestrzegania niniejszej dyrektywy.

▼M1

1a. Aby ułatwiać i wspierać skuteczną współpracę, a zwłaszcza wymianę informacji, państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz właściwych organów podmiotów zobowiązanych, wymienionych w art. 2 ust. 1, wraz z ich danymi kontaktowymi. Państwa członkowskie zapewniają, by informacje przekazywane Komisji były aktualizowane.

Komisja publikuje rejestr tych organów i ich dane kontaktowe na swojej stronie internetowej. Organy ujęte w rejestrze służą, w granicach swych kompetencji, za punkt kontaktowy dla właściwych organów będących ich odpowiednikami w innych państwach członkowskich. ►M2 Organy nadzoru finansowego państw członkowskich służą również za punkt kontaktowy dla EUNB. ◄

W celu zapewnienia właściwego egzekwowania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie wymagają, aby wszystkie podmioty zobowiązane podlegały odpowiedniemu nadzorowi, obejmującemu uprawnienia w zakresie nadzoru prowadzonego na miejscu i zdalnie, oraz podejmują stosowne i proporcjonalne środki administracyjne w celu naprawy sytuacji w przypadku naruszeń.

▼M1

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy posiadały odpowiednie uprawnienia, łącznie z uprawnieniem do nakazania przedstawienia wszelkich informacji mających znaczenie dla monitorowania zgodności z przepisami i przeprowadzania kontroli, oraz dysponowały adekwatnymi zasobami finansowymi, ludzkimi i technicznymi do wykonywania swoich zadań. Państwa członkowskie zapewniają, by personel tych organów cechował się wysoką etyką zawodową oraz odpowiednimi kwalifikacjami i zachowywał wysokie standardy zawodowe, w tym standardy w zakresie poufności, ochrony danych i postępowania w przypadku konfliktów interesów.

▼B

3. W przypadku instytucji kredytowych i finansowych oraz podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych, właściwe organy posiadają zwiększone uprawnienia nadzorcze.

▼M1

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego, w którym dany podmiot zobowiązany zarządza zakładami, nadzorowały przestrzeganie przez te zakłady krajowych przepisów tego państwa członkowskiego transponujących niniejszą dyrektywę.

W przypadku instytucji kredytowych i finansowych będących częścią grupy państwa członkowskie zapewniają, by do celów określonych w akapicie pierwszym właściwe organy państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma jednostka dominująca, współpracowały z właściwymi organami państw członkowskich, w których siedzibę mają zakłady należące do grupy.

W przypadku zakładów, o których mowa w art. 45 ust. 9, nadzór, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, może obejmować podejmowanie stosownych i proporcjonalnych środków w celu zaradzenia poważnym uchybieniom wymagającym natychmiastowych działań naprawczych. Środki te mają charakter tymczasowy i zaprzestaje się ich stosowania, gdy zaradzi się stwierdzonym uchybieniom, w tym z pomocą właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia podmiotu zobowiązanego lub we współpracy z tymi organami, zgodnie z art. 45 ust. 2.

▼B

5. Państwa członkowskie zapewniają współpracę właściwych organów państwa członkowskiego, w którym podmiot zobowiązany zarządza zakładami, z właściwymi organami państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba zarządu podmiotu zobowiązanego, w celu zapewnienia skutecznego nadzoru nad przestrzeganiem wymogów niniejszej dyrektywy.

▼M1

W przypadku instytucji kredytowych i finansowych będących częścią grupy państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę jednostka dominująca, nadzorowały skuteczne wdrażanie strategii i procedur obejmujących całą grupę, o których mowa w art. 45 ust. 1. W tym celu państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę instytucje kredytowe i finansowe będące częścią grupy, współpracowały z właściwymi organami państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę jednostka dominująca.

▼B

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby podczas stosowania do nadzoru podejścia opartego na analizie ryzyka właściwe organy:

a) wyraźnie rozumiały ryzyko związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu obecne w ich państwie członkowskim;

▼B

b) posiadały dostęp na miejscu i zdalnie do wszystkich stosownych informacji dotyczących szczególnych form ryzyka na szczeblu krajowym i międzynarodowym związanych z klientami, produktami i usługami podmiotów zobowiązanych; oraz

c) uzależniały częstotliwość i intensywność nadzoru na miejscu i zdalnego od profilu ryzyka podmiotów zobowiązanych oraz od ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu w tym państwie członkowskim.

7. Ocena profilu ryzyka podmiotów zobowiązanych pod kątem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, w tym ryzyka nieprzestrzegania przepisów, podlega przeglądowi zarówno okresowemu, jak i w przypadku istotnych wydarzeń lub zmian w zarządzaniu nimi i ich działalności.

8. Państwa członkowskie zapewniają uwzględnienie przez właściwe organy stopnia swobody decyzyjnej, na jaki zezwolono danemu podmiotowi zobowiązanemu, oraz dokonywanie przez nie stosownego przeglądu ocen ryzyka stanowiących podstawę przedmiotowej swobody decyzyjnej, a także adekwatności i wdrażania wewnętrznych strategii, kontroli i procedur tego podmiotu.

9. W przypadku podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a), b) i d), państwa członkowskie mogą zezwolić, aby zadania określone w ust. 1 niniejszego artykułu wykonywane były przez organy samorządu zawodowego, pod warunkiem że te organy samorządu zawodowego spełniają wymogi ust. 2 niniejszego artykułu.

10. ►M2 Do dnia 26 czerwca 2017 r. europejskie urzędy nadzoru wydają wytyczne, skierowane do właściwych organów, zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, dotyczące cech podejścia do nadzoru z uwzględnieniem ryzyka oraz kroków, jakie należy podjąć przy prowadzeniu nadzoru z uwzględnieniem ryzyka. Od dnia 1 stycznia 2020 r. EUNB wydaje, w stosownych przypadkach, takie wytyczne. ◄ Przedmiotem szczególnej uwagi są charakter i wielkość działalności gospodarczej, a w przypadkach, w których jest to właściwe i proporcjonalne, określa się środki szczególne.

SEKCJA 3

Współpraca

Podsekcja I

Współpraca krajowa

▼M1

Artykuł 49

Państwa członkowskie zapewniają, by decydenci polityczni, jednostki analityki finansowej, organy nadzoru i inne właściwe organy biorące udział w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i zwalczaniu finansowania terroryzmu, a także organy podatkowe i organy ścigania działające w ramach zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, posiadali skuteczne mechanizmy umożliwiające im współpracę i koordynację działań na poziomie krajowym w zakresie opracowywania i wdrażania strategii oraz działań mających na celu zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, również z myślą o wypełnieniu ich obowiązku na mocy art. 7.

▼B

Podsekcja II

▼M2

Współpraca z EUNB

Artykuł 50

Właściwe organy przekazują EUNB wszelkie informacje niezbędne do wykonywania przez niego obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.

▼M1

Podsekcja IIa

Współpraca między właściwymi organami państw członkowskich

Artykuł 50a

Państwa członkowskie nie zakazują wymiany informacji ani pomocy pomiędzy właściwymi organami do celów niniejszej dyrektywy ani nie nakładają nieuzasadnionych lub nadmiernie restrykcyjnych warunków dotyczących takiej wymiany informacji lub pomocy. Państwa członkowskie zapewniają w szczególności, aby właściwe organy nie rozpatrywały odmownie wniosków o pomoc na podstawie następujących przesłanek:

a) uznaje się, że wniosek dotyczy także kwestii podatkowych;

b) prawo krajowe wymaga, by podmioty zobowiązane przestrzegały zasad tajności lub poufności, z wyjątkiem przypadków, gdy żądane informacje są chronione zasadą poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem lub tajemnicą zawodową określoną prawem, zgodnie z art. 34 ust. 2;

c) w państwie członkowskim, do którego skierowano wniosek, prowadzone jest śledztwo, dochodzenie lub postępowanie, chyba że udzielenie pomocy zaszkodziłoby takiemu śledztwu, dochodzeniu lub postępowaniu;

d) charakter lub status właściwego organu występującego z wnioskiem różni się od charakteru lub statusu właściwego organu, będącego jego odpowiednikiem, do którego składany jest wniosek.

▼B

Podsekcja III

Współpraca między Jednostkami Analityki Finansowej oraz z Komisją

Artykuł 51

Komisja może udzielić wszelkiej pomocy, jaka może być potrzebna do ułatwienia koordynacji działań, w tym wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej w obrębie Unii. Komisja może regularnie zwoływać posiedzenia unijnej platformy jednostek analityki finansowej złożonej z przedstawicieli tych jednostek z państw członkowskich w celu ułatwienia współpracy między takimi jednostkami, wymiany poglądów oraz udzielania porad w kwestiach wykonawczych istotnych dla jednostek analityki finansowej oraz podmiotów dokonujących zgłoszeń oraz w kwestiach dotyczących współpracy, takich jak skuteczna współpraca jednostek analityki finansowej, identyfikowanie podejrzanych transakcji mających wymiar transgraniczny, standaryzacja formatów zgłoszeń za pomocą sieci FIU.net lub jej następcy, wspólna analiza przypadków transgranicznych, określenie tendencji i czynników istotnych dla oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu na szczeblu krajowym i ponadnarodowym.

▼B

Artykuł 52

Państwa członkowskie zapewniają jak najszerszą współpracę między jednostkami analityki finansowej, bez względu na ich status organizacyjny.

Artykuł 53

▼M1

1. Państwa członkowskie zapewniają, by jednostki analityki finansowej wymieniały między sobą – z własnej inicjatywy lub na żądanie – wszelkie informacje mogące mieć znaczenie w kontekście przetwarzania lub analizy informacji przez daną jednostkę analityki finansowej i związane z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu oraz osobą fizyczną lub prawną zaangażowaną w te działania, niezależnie od rodzaju powiązanego przestępstwa źródłowego i nawet jeżeli w momencie wymiany informacji nie jest określony rodzaj powiązanego przestępstwa źródłowego.

▼B

We wniosku podaje się stosowne fakty, informacje ogólne, uzasadnienie wniosku oraz sposób wykorzystania informacji będących przedmiotem wniosku. Zastosowanie mogą mieć różne mechanizmy wymiany informacji, jeżeli zostało to uzgodnione między jednostkami analityki finansowej, w szczególności w odniesieniu do wymiany informacji za pomocą FIU.net lub jej następcy.

W przypadku gdy dana jednostka analityki finansowej otrzyma zgłoszenie na mocy art. 33 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), dotyczące innego państwa członkowskiego, niezwłocznie przekazuje je jednostce analityki finansowej tego państwa członkowskiego.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by – w momencie odpowiadania na wniosek o udzielenie informacji, o którym mowa w ust. 1, złożony przez inną jednostkę analityki finansowej – jednostka analityki finansowej, do której skierowano wniosek, była zobowiązana do wykorzystania pełnego zakresu dostępnych jej uprawnień, z jakiego skorzystałaby zwyczajowo na gruncie krajowym na potrzeby otrzymania i przeanalizowania informacji. Jednostka analityki finansowej, do której skierowano wniosek, odpowiada w sposób terminowy.

W przypadku gdy jednostka analityki finansowej chce uzyskać dodatkowe informacje od podmiotu zobowiązanego z siedzibą w innym państwie członkowskim, który prowadzi działalność na jej terytorium, wniosek kieruje się do jednostki analityki finansowej państwa członkowskiego, na którego terytorium ma siedzibę ten podmiot zobowiązany. ►M1 Ta jednostka analityki finansowej uzyskuje informacje zgodnie z art. 33 ust. 1 i niezwłocznie przekazuje odpowiedzi. ◄

3. Jednostka analityki finansowej może odmówić wymiany informacji wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach, gdy wymiana taka byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami jej prawa krajowego. Wyjątki te trzeba sprecyzować w sposób zapobiegający nadużyciom i nadmiernym ograniczeniom swobodnej wymiany informacji do celów analitycznych.

Artykuł 54

Informacje i dokumenty otrzymane zgodnie z art. 52 i 53 wykorzystuje się do wykonywania zadań jednostki analityki finansowej określonych w niniejszej dyrektywie. Przy wymianie informacji i dokumentów zgodnie z art. 52 i 53, przekazująca jednostka analityki finansowej może nałożyć ograniczenia i warunki korzystania z tych informacji. Jednostka analityki finansowej otrzymująca informacje przestrzega wspomnianych ograniczeń i warunków.

▼M1

Państwa członkowskie zapewniają, aby jednostki analityki finansowej wyznaczyły przynajmniej jedną osobę kontaktową lub punkt kontaktowy odpowiedzialny za przyjmowanie wniosków o udzielenie informacji od jednostek analityki finansowej z innych państw członkowskich.

▼B

Artykuł 55

1. Państwa członkowskie zapewniają, by informacje wymieniane na podstawie art. 52 i 53 były wykorzystywane wyłącznie do celów, dla których się o nie zwrócono lub dla których je przedstawiono, oraz by wszelkie przypadki, gdy jednostka analityki finansowej otrzymująca informacje przekazuje te informacje dowolnemu innemu organowi, agencji lub departamentowi, lub wszelkie przypadki wykorzystania tych informacji do celów wykraczających poza cele pierwotnie zatwierdzone, podlegały uzyskaniu uprzedniej zgody jednostki analityki finansowej przekazującej dane informacje.

▼M1

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby jednostka analityki finansowej, do której skierowano wniosek, jak najszybciej i w jak najszerszym możliwym zakresie udzieliła uprzedniej zgody na przekazanie informacji właściwym organom, niezależnie od rodzaju powiązanego przestępstwa źródłowego. Jednostka analityki finansowej, do której skierowano wniosek, nie może odmówić zgody na takie przekazanie informacji, chyba że wykraczałoby to poza zakres zastosowania jej przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub mogło zaszkodzić dochodzeniu, lub w inny sposób było niezgodne z podstawowymi zasadami prawa krajowego danego państwa członkowskiego. Wszelka odmowa udzielenia zgody musi być należycie wyjaśniona. Wyjątki te muszą być sprecyzowane w sposób zapobiegający nadużyciom i nieuzasadnionym ograniczeniom w przekazywaniu informacji właściwym organom.

▼B

Artykuł 56

1. Państwa członkowskie wymagają od swoich jednostek analityki finansowej stosowania chronionych kanałów komunikacji pomiędzy jednostkami analityki finansowej i zachęcają do stosowania zdecentralizowanej sieci komputerowej FIU.net lub jej następcy.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by ich odnośne jednostki analityki finansowej – w celu realizacji swoich zadań określonych w niniejszej dyrektywie – współpracowały ze sobą w zakresie stosowania najnowocześniejszych technologii, zgodnie z prawem krajowym. Technologie te umożliwiają jednostkom analityki finansowej dopasowanie ich danych do danych innych jednostek analityki finansowej w sposób anonimowy poprzez zapewnienie pełnej ochrony danych osobowych w celu wykrycia podmiotów, które są przedmiotem zainteresowania jednostki analityki finansowej w innych państwach członkowskich, oraz identyfikacji ich dochodów i środków finansowych.

▼M1

Artykuł 57

Różnice między definicjami przestępstw źródłowych, o których mowa w art. 3 pkt 4, zawartymi w prawie krajowym poszczególnych państw nie mogą wpływać na zdolność jednostek analityki finansowej do udzielania pomocy innej jednostce analityki finansowej ani ograniczać wymiany, rozpowszechniania i wykorzystania informacji na podstawie art. 53, 54 i 55.

▼M1

Podsekcja IIIa

Współpraca między właściwymi organami nadzorującymi instytucje kredytowe i finansowe oraz innymi organami związanymi tajemnicą zawodową

Artykuł 57a

1. Państwa członkowskie wymagają, aby wszystkie osoby, które pracują lub pracowały dla właściwych organów nadzorujących instytucje kredytowe i finansowe w celu zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą, oraz biegłych rewidentów lub specjalistów działających w imieniu takich właściwych organów obowiązywała tajemnica zawodowa.

Z zastrzeżeniem przypadków podlegających przepisom prawa karnego, poufne informacje uzyskiwane przez osoby, o których mowa w akapicie pierwszym, w trakcie pełnienia przez nie obowiązków na podstawie niniejszej dyrektywy mogą być ujawniane tylko w postaci skróconej lub zbiorczej, w taki sposób, aby nie było możliwe zidentyfikowanie poszczególnych instytucji kredytowych i finansowych.

2. Ust. 1 nie uniemożliwia wymiany informacji między:

a) właściwymi organami nadzorującymi instytucje kredytowe i finansowe w danym państwie członkowskim zgodnie z niniejszą dyrektywą lub z innymi aktami ustawodawczymi dotyczącymi nadzoru nad instytucjami kredytowymi i finansowymi;

b) właściwymi organami nadzorującymi instytucje kredytowe i finansowe w różnych państwach członkowskich zgodnie z niniejszą dyrektywą lub z innymi aktami ustawodawczymi dotyczącymi nadzoru nad instytucjami kredytowymi i finansowymi, w tym Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) działającym zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1024/2013 ([1]). Ta wymiana informacji podlega warunkom tajemnicy zawodowej określonym w ust. 1.

Do dnia 10 stycznia 2019 r. właściwe organy nadzorujące instytucje kredytowe i finansowe zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz EBC, działający na podstawie art. 27 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1024/2013 i art. 56 akapit pierwszy lit. g) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE ([2]), zawierają, przy wsparciu europejskich urzędów nadzoru, porozumienie w sprawie praktycznych aspektów wymiany informacji.

([1]) Rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63).

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

▼M1

3. Właściwe organy nadzorujące instytucje kredytowe i finansowe i otrzymujące poufne informacje, o których mowa w ust. 1, wykorzystują te informacje jedynie:

a) do wykonywania obowiązków ciążących na nich na mocy niniejszej dyrektywy lub innych aktów ustawodawczych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, obowiązków w zakresie regulacji ostrożnościowej oraz obowiązków w zakresie nadzoru nad instytucjami kredytowymi i finansowymi, co obejmuje również nakładanie kar;

b) przy odwoływaniu się od decyzji właściwego organu nadzorującego instytucje kredytowe i finansowe, co obejmuje również postępowanie sądowe;

c) w postępowaniu sądowym wszczętym na podstawie przepisów szczególnych prawa Unii przyjętych w dziedzinie objętej zakresem stosowania niniejszej dyrektywy lub w dziedzinie regulacji ostrożnościowej i nadzoru nad instytucjami kredytowymi i finansowymi.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy nadzorujące instytucje kredytowe i finansowe, bez względu na ich charakter czy status, współpracowały ze sobą w jak największym zakresie dla celów określonych w niniejszej dyrektywie. Współpraca ta obejmuje również zdolność prowadzenia – w granicach uprawnień właściwego organu, do którego skierowano wniosek – dochodzeń w imieniu właściwego organu składającego wniosek oraz późniejszą wymianę informacji uzyskanych w wyniku tych dochodzeń.

5. Państwa członkowskie mogą zezwolić swoim krajowym właściwym organom nadzorującym instytucje kredytowe i finansowe na zawieranie porozumień o współpracy przewidujących współpracę i wymianę poufnych informacji z właściwymi organami państw trzecich, które są odpowiednikami tych krajowych właściwych organów. Takie porozumienia o współpracy są zawierane na zasadzie wzajemności i wyłącznie wtedy, gdy ujawniane informacje są chronione tajemnicą zawodową w stopniu co najmniej równoważnym temu, o którym mowa w ust. 1. Informacje poufne wymieniane na podstawie tych porozumień o współpracy są wykorzystywane do wykonywania przez te organy zadań nadzorczych.

W przypadku gdy wymieniane informacje pochodzą z innego państwa członkowskiego, są one ujawniane jedynie za wyraźną zgodą właściwego organu, który je przekazał, i – w stosownych przypadkach – jedynie do celów, na które organ ten udzielił zgody.

Artykuł 57b

1. Niezależnie od art. 57a ust. 1 i 3 i bez uszczerbku dla art. 34 ust. 2 państwa członkowskie mogą zezwolić na wymianę informacji między właściwymi organami, w tym samym państwie członkowskim lub w innych państwach członkowskich, między właściwymi organami i organami, którym powierzono sprawowanie nadzoru nad podmiotami sektora finansowego, oraz osobami fizycznymi lub prawnymi podczas wykonywania ich działalności zawodowej zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 i organami odpowiedzialnymi prawnie za nadzorowanie rynków finansowych podczas wykonywania przez nie ich odpowiednich funkcji nadzorczych.

▼M1

Wszystkie otrzymane informacje są w każdym przypadku objęte wymogami tajemnicy zawodowej co najmniej równoważnymi wymogom, o których mowa w art. 57a ust. 1.

2. Niezależnie od art. 57a ust. 1 i 3 państwa członkowskie mogą, na mocy przepisów prawa krajowego, zezwolić na ujawnienie niektórych informacji innym organom krajowym odpowiedzialnym prawnie za nadzorowanie rynków finansowych lub posiadającym wyznaczone obowiązki w zakresie zwalczania lub prowadzenia dochodzeń w sprawach prania pieniędzy, powiązanych przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu.

Poufne informacje wymieniane na podstawie niniejszego ustępu mogą być jednak wykorzystywane wyłącznie do wykonywania przez zainteresowane organy zadań przewidzianych prawem. Osoby mające dostęp do takich informacji muszą być objęte wymogami tajemnicy zawodowej co najmniej równoważnymi wymogom, o których mowa w art. 57a ust. 1.

3. Państwa członkowskie mogą zezwolić na ujawnianie niektórych informacji dotyczących nadzoru nad instytucjami kredytowymi w zakresie zapewniania zgodności z niniejszą dyrektywą parlamentarnym komisjom śledczym, trybunałom obrachunkowym oraz innym podmiotom odpowiedzialnym za prowadzenie dochodzeń w danym państwie członkowskim na następujących warunkach:

a) podmioty te posiadają dokładnie określone uprawnienia na mocy prawa krajowego w zakresie prowadzenia dochodzeń lub kontroli dotyczących działań organów odpowiedzialnych za nadzór nad tymi instytucjami kredytowymi lub za przepisy regulujące taki nadzór;

b) informacje te są bezwzględnie konieczne do realizacji uprawnień, o których mowa w lit. a);

c) osoby posiadające dostęp do informacji podlegają, na podstawie prawa krajowego, wymogom tajemnicy zawodowej co najmniej równoważnym wymogom, o których mowa w art. 57a ust. 1;

d) w przypadku gdy informacje pochodzą z innego państwa członkowskiego, nie mogą być one ujawniane bez wyraźnej zgody właściwych organów, które je ujawniły, a ujawnienie może nastąpić wyłącznie do celów, na które organy te udzieliły zgody.

▼B

SEKCJA 4

Kary

Artykuł 58

1. Państwa członkowskie zapewniają – zgodnie z niniejszym artykułem i z art. 59–61 – możliwość pociągania podmiotów zobowiązanych do odpowiedzialności z tytułu naruszeń przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Wszelkie wynikające stąd kary lub środki muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

2. Bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do przewidywania i nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar i środków administracyjnych oraz zapewniają, by ich właściwe organy mogły stosować takie kary i środki w związku z naruszeniami przepisów krajowych transponujących przepisy niniejszej dyrektywy, a także zapewniają ich stosowanie.

▼B

Państwa członkowskie mogą zdecydować o nieustanowieniu przepisów dotyczących kar lub środków administracyjnych w przypadku naruszeń, które podlegają sankcjom karnym na podstawie ich prawa krajowego. W takim przypadku państwa członkowskie informują Komisję o odpowiednich przepisach swojego prawa karnego.

▼M1

Państwa członkowskie zapewniają ponadto, aby ich właściwe organy po stwierdzeniu naruszeń podlegających sankcjom karnym w odpowiednim czasie informowały o tym organy ścigania.

▼B

3. W odniesieniu do obowiązków osób prawnych – w przypadku naruszenia przepisów krajowych transponujących przepisy niniejszej dyrektywy – państwa członkowskie zapewniają możliwość stosowania kar i środków wobec członków organu zarządzającego i innych osób fizycznych odpowiedzialnych za naruszenie w świetle prawa krajowego.

4. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez właściwe organy wszelkich uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych koniecznych do wykonywania ich funkcji.

5. Właściwe organy wykonują swoje uprawnienia do nakładania kar i środków administracyjnych zgodnie z niniejszą dyrektywą i przepisami krajowymi, w dowolny z następujących sposobów:

a) bezpośrednio;

b) we współpracy z innymi organami;

c) w drodze przekazania uprawnień takim innym organom, przy czym właściwe organy zachowują odpowiedzialność za wykonanie tych zadań;

d) poprzez zwracanie się do właściwych organów sądowych.

Wykonując swoje uprawnienia do nakładania kar i środków administracyjnych, właściwe organy ściśle ze sobą współpracują w celu zapewnienia, by kary lub środki administracyjne przynosiły pożądane wyniki, oraz koordynują swoje działania w przypadkach o charakterze transgranicznym.

Artykuł 59

1. Państwa członkowskie zapewniają stosowanie niniejszego artykułu przynajmniej w przypadku naruszeń ze strony podmiotów zobowiązanych, które to naruszenia mają charakter poważny, powtarzający się, systematyczny lub charakteryzują się występowaniem dowolnego połączenia tych cech, w odniesieniu do wymogów określonych w:

a) art. 10–24 (należyta staranność wobec klienta);

b) art. 33, 34 i 35 (zgłaszanie podejrzanych transakcji);

c) art. 40 (przechowywanie dokumentacji); oraz

d) art. 45 i 46 (kontrole wewnętrzne).

2. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadkach określonych w ust. 1, kary i środki administracyjne, które można zastosować, obejmowały co najmniej następujące elementy:

a) oświadczenie publiczne wskazujące daną osobę fizyczną lub prawną oraz charakter naruszenia;

b) decyzję nakazującą danej osobie fizycznej lub prawnej zaprzestanie danego zachowania i zaniechanie powtarzania tego zachowania;

▼B

c) w przypadku podmiotu zobowiązanego podlegającego obowiązkowi posiadania zezwolenia – cofnięcie lub zawieszenie zezwolenia;

d) tymczasowy zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w podmiocie zobowiązanym wobec wszelkich osób wykonujących obowiązki kierownicze w podmiocie zobowiązanym lub wszelkich innych osób fizycznych, odpowiedzialnych za naruszenie;

e) maksymalne administracyjne kary pieniężne: co najmniej dwukrotnie wyższe od kwoty korzyści uzyskanej w wyniku naruszenia, jeśli można ustalić kwotę takiej korzyści, lub w wysokości co najmniej 1 000 000 EUR.

3. Państwa członkowskie zapewniają, na zasadzie odstępstwa od ust. 2 lit. e), by w przypadku gdy dany podmiot zobowiązany jest instytucją kredytową lub finansową, możliwe było zastosowanie również następujących kar:

a) w przypadku osoby prawnej: maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej 5 000 000 EUR lub 10 % całkowitego rocznego obrotu zgodnie z najnowszym dostępnym sprawozdaniem finansowym zatwierdzonym przez organ zarządzający; gdy podmiot zobowiązany jest jednostką dominującą lub jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek przygotować skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zgodnie z art. 22 dyrektywy 2013/34/UE, stosowny całkowity roczny obrót stanowi kwota całkowitego rocznego obrotu lub analogiczny rodzaj dochodu zgodnie ze stosownymi dyrektywami w sprawie rachunkowości, wynikające z najnowszego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający jednostki dominującej najwyższego szczebla; lub

b) w przypadku osoby fizycznej: maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej 5 000 000 EUR lub, w przypadku państw członkowskich, których walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 25 czerwca 2015 r.

4. Państwa członkowskie mogą upoważnić właściwe organy do nakładania dodatkowych rodzajów kar administracyjnych – oprócz kar określonych w ust. 2 lit. a)–d) – lub do nakładania administracyjnych kar pieniężnych w wysokości przekraczającej kwoty, o których mowa w ust. 2 lit. e) i w ust. 3.

Artykuł 60

1. Państwa członkowskie zapewniają, by decyzja, od której nie ma odwołania, o nałożeniu kary administracyjnej lub środka administracyjnego za naruszenie przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę była publikowana przez właściwe organy na ich oficjalnej stronie internetowej niezwłocznie po poinformowaniu osoby, której dotyczy kara, o tej decyzji. Publikowane są co najmniej informacje na temat rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości odpowiedzialnych osób. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do stosowania niniejszego akapitu do decyzji o nałożeniu środków o charakterze dochodzeniowym.

Jeżeli właściwy organ uzna publikację informacji o tożsamości odpowiedzialnych osób, o których mowa w akapicie pierwszym, lub o ich danych osobowych na podstawie indywidualnej oceny proporcjonalności publikacji takich danych, za nieproporcjonalną, lub w przypadku gdy publikacja zagraża stabilności rynków finansowych lub trwającemu dochodzeniu, właściwe organy:

▼B

a) odraczają publikację decyzji o nałożeniu kary lub środka administracyjnego do momentu, kiedy przyczyny odroczenia publikacji ustaną; lub

b) publikują decyzję o nałożeniu kary lub środka administracyjnego w formie anonimowej w sposób zgodny z prawem krajowym, o ile taka anonimowa publikacja zapewnia skuteczną ochronę odnośnych danych osobowych. W przypadku podjęcia decyzji o opublikowaniu informacji o karze administracyjnej lub środku administracyjnym w formie anonimowej, można odroczyć opublikowanie odnośnych danych, ustalając rozsądny termin, jeżeli przewiduje się, że po upływie tego terminu przyczyny publikowania informacji w formie anonimowej przestaną być aktualne;

c) nie publikują decyzji o nałożeniu kary administracyjnej lub środka administracyjnego, jeżeli warianty określone w lit. a) i b) uznaje się za niewystarczające w celu zapewnienia:

(i) by stabilność rynków finansowych nie była zagrożona; lub

(ii) proporcjonalności publikacji decyzji w odniesieniu do środków, których charakter uznaje się za mało istotny.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie zezwalają na publikację decyzji, od których przysługuje odwołanie, właściwe organy niezwłocznie publikują na swojej oficjalnej stronie internetowej również taką informację i wszelkie późniejsze informacje na temat wyniku tego odwołania. Ponadto publikuje się również wszelkie decyzje unieważniające poprzednią decyzję o nałożeniu kary administracyjnej lub środka administracyjnego.

3. Właściwe organy zapewniają, by wszelkie informacje opublikowane zgodnie z niniejszym artykułem widniały na ich oficjalnej stronie internetowej przez pięć lat po ich opublikowaniu. Dane osobowe zawarte w publikacji widnieją jednak na oficjalnej stronie internetowej właściwego organu jedynie przez okres, który jest niezbędny zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.

4. Państwa członkowskie zapewniają uwzględnianie przez właściwe organy – przy ustalaniu rodzaju oraz wysokości kar lub środków administracyjnych – wszelkich istotnych okoliczności, w tym w stosownych przypadkach:

a) wagi naruszenia i czasu jego trwania;

b) stopnia odpowiedzialności danej odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej;

c) kondycji finansowej odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej, której to kondycji wyznacznikiem jest na przykład wysokość całkowitych obrotów odpowiedzialnej osoby prawnej lub roczny dochód odpowiedzialnej osoby fizycznej;

d) korzyści z naruszenia uzyskanej przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną, o ile można taką korzyść ustalić;

e) strat poniesionych przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, o ile można je ustalić;

f) stopnia współpracy odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej z właściwym organem;

g) uprzednich naruszeń popełnionych przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną.

▼B

5. Państwa członkowskie zapewniają, by osoby prawne mogły zostać pociągnięte do odpowiedzialności za naruszenia, o których mowa w art. 59 ust. 1, popełnione na ich korzyść przez jakąkolwiek osobę działającą indywidualnie lub jako członek organu danej osoby prawnej i pełniącą funkcje kierownicze w ramach tej osoby prawnej, na podstawie dowolnego z poniższych:

a) uprawnienia do reprezentowania danej osoby prawnej;

b) upoważnienia do podejmowania decyzji w imieniu danej osoby prawnej; lub

c) upoważnienia do sprawowania kontroli w ramach danej osoby prawnej.

6. Państwa członkowskie zapewniają również, by osoby prawne mogły zostać pociągnięte do odpowiedzialności w przypadku, gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 5 niniejszego artykułu, umożliwił popełnienie jednego z naruszeń, o których mowa w art. 59 ust. 1, na korzyść danej osoby prawnej, przez osobę pozostającą pod jej zwierzchnictwem.

Artykuł 61

▼M1

1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie przez właściwe organy oraz, w stosownych przypadkach, organy samorządu zawodowego skutecznych i niezawodnych mechanizmów zachęcających do zgłaszania właściwym organom oraz, w stosownych przypadkach, organom samorządu zawodowego potencjalnych lub faktycznych naruszeń przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.

W tym celu zapewniają co najmniej jeden bezpieczny kanał komunikacji dla zgłoszeń, o których mowa w akapicie pierwszym. Kanały takie muszą zapewniać, aby tożsamość osób przekazujących informacje była znana wyłącznie właściwym organom oraz, w stosownych przypadkach, organom samorządu zawodowego.

▼B

2. Mechanizmy, o których mowa w ust. 1, obejmują co najmniej następujące elementy:

a) szczegółowe procedury odbierania zgłoszeń o naruszeniach oraz działania następcze;

b) właściwą ochronę osób będących pracownikami podmiotów zobowiązanych lub osób o porównywalnym statusie w ramach tych podmiotów, które to osoby zgłaszają naruszenia popełnione w danym podmiocie zobowiązanym;

c) właściwą ochronę osoby, której zarzuca się popełnienie danego naruszenia;

d) ochronę danych osobowych, zarówno osoby, która zgłasza naruszenia, jak i osoby fizycznej, co do której istnieje domniemanie, że jest odpowiedzialna za naruszenie, zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie 95/46/WE;

e) przejrzyste zasady zapewniające zachowanie we wszystkich przypadkach poufności w odniesieniu do osoby, która zgłasza naruszenia popełnione w podmiocie zobowiązanym, chyba że ujawnienia tej osoby wymaga prawo krajowe w związku z dalszym dochodzeniem lub późniejszym postępowaniem sądowym.

▼B

3. Państwa członkowskie wymagają od podmiotów zobowiązanych posiadania odpowiednich procedur, które zapewniają ich pracownikom lub osobom o porównywalnym statusie możliwość wewnętrznego zgłaszania naruszeń za pomocą specjalnego, niezależnego i zapewniającego anonimowość kanału, proporcjonalnie do charakteru i wielkości danego podmiotu zobowiązanego.

▼M1

Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby fizyczne – w tym pracownicy i przedstawiciele podmiotu zobowiązanego – które zgłaszają podejrzenia co do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w ramach swoich struktur wewnętrznych lub jednostce analityki finansowej, były prawnie chronione przed narażeniem na groźby lub odwetowe lub wrogie działania, a w szczególności przed negatywnymi działaniami lub dyskryminacją w kontekście zatrudnienia.

Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby fizyczne, które są narażone na groźby, wrogie działania lub negatywne działania lub dyskryminację w kontekście zatrudnienia w związku ze zgłoszeniem podejrzeń co do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w ramach struktur wewnętrznych lub jednostce analityki finansowej, były uprawnione do złożenia skargi do odpowiednich właściwych organów w bezpieczny sposób. Bez uszczerbku dla poufności informacji gromadzonych przez jednostkę analityki finansowej, państwa członkowskie zapewniają też, aby takie osoby miały prawo do skutecznych środków ochrony swoich praw na mocy niniejszego ustępu.

▼B

Artykuł 62

▼M2

1. Państwa członkowskie zapewniają, by ich właściwe organy informowały EUNB o wszelkich karach i środkach administracyjnych nałożonych zgodnie z art. 58 i 59 na instytucje kredytowe i finansowe, w tym o wszelkich odwołaniach w związku z takim nałożeniem i o wyniku tych odwołań.

▼B

2. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy sprawdzały – zgodnie ze swoim prawem krajowym – czy rejestr karny nie zawiera informacji o odnośnym wyroku skazującym zapadłym wobec danej osoby. Wszelka wymiana informacji do tych celów jest prowadzona zgodnie z decyzją 2009/316/WSiSW i decyzją ramową 2009/315/WSiSW wdrożonymi do prawa krajowego.

▼M2

3. EUNB prowadzi stronę internetową zawierającą linki do publikacji każdego właściwego organu na temat kar i środków administracyjnych nałożonych zgodnie z art. 60 na instytucje kredytowe i finansowe, i wskazuje okres, przez jaki każde państwo członkowskie upublicznia informacje na temat kar i środków administracyjnych.

▼B

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 63

Art. 25 ust. 2 lit. d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ([1]) otrzymuje brzmienie:

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).

▼B

„d) CCP ma siedzibę lub uzyskał zezwolenie w państwie trzecim, którego Komisja zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 (*) nie uznaje za mające strategiczne braki w jego krajowym systemie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, które stwarzają znaczące zagrożenia dla systemu finansowego Unii.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).”.

Artykuł 64

1. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych powierza się Komisji, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 9, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 25 czerwca 2015 r.

3. Przekazanie uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 9, może w dowolnym momencie zostać odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 9 wchodzi w życie tylko wtedy, gdy Parlament Europejski ani Rada nie zgłoszą sprzeciwu w terminie jednego miesiąca od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub jeśli przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o jeden miesiąc z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

▼M1

Artykuł 64a

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Zapobiegania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (zwany dalej „komitetem”), o którym mowa w art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 ([1]). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011 ([2]).

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 1).

([2]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

▼M1

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 65

1. Do dnia 11 stycznia 2022 r., a następnie co trzy lata Komisja sporządza sprawozdanie z wdrażania niniejszej dyrektywy i przedkłada je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Sprawozdanie to zawiera w szczególności:

a) opis przyjętych szczególnych środków i mechanizmów ustanowionych na poziomie Unii i państw członkowskich w celu zapobiegania i przeciwdziałania pojawiającym się problemom i nowym zjawiskom, które stwarzają zagrożenie dla unijnego systemu finansowego;

b) działania następcze podjęte na poziomie Unii i państw członkowskich w związku ze zgłaszanymi im obawami, w tym skargami na prawo krajowe utrudniające właściwym organom i organom samorządu zawodowego wykonywanie ich uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych;

c) opis dostępności dla właściwych organów i jednostek analityki finansowej w państwach członkowskich informacji istotnych dla zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do celów prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;

d) opis międzynarodowej współpracy i wymiany informacji między właściwymi organami i jednostkami analityki finansowej;

e) opis działań Komisji koniecznych do sprawdzenia, czy państwa członkowskie podejmują działania zgodnie z niniejszą dyrektywą i do oceny pojawiających się problemów i nowych zjawisk w państwach członkowskich;

f) analizę wykonalności szczególnych środków i mechanizmów na poziomie Unii i państw członkowskich w zakresie możliwości gromadzenia i dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych podmiotów o charakterze korporacyjnym i innych podmiotów prawnych zarejestrowanych poza Unią wraz z analizą proporcjonalności środków, o których mowa w art. 20 lit. b);

g) ocenę przestrzegania praw podstawowych i zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

Pierwszemu sprawozdaniu, które zostanie opublikowane do dnia 11 stycznia 2022 r., towarzyszyć będą w razie konieczności odpowiednie wnioski ustawodawcze, w tym, w stosownych przypadkach, dotyczące walut wirtualnych, upoważnień do stworzenia i utrzymywania centralnej bazy danych rejestrującej tożsamości użytkowników i adresy kont waluty wirtualnej, dostępnej dla jednostek analityki finansowej, a także wzorów oświadczeń własnych do wypełnienia przez użytkowników waluty wirtualnej, poprawy współpracy między biurami ds. odzyskiwania mienia państw członkowskich oraz opartego na ocenie ryzyka stosowania środków, o których mowa w art. 20 lit. b).

▼M1

2. Do dnia 1 czerwca 2019 r. Komisja oceni ramy współpracy jednostek analityki finansowej z państwami trzecimi oraz przeszkody i możliwości w zakresie zacieśnienia współpracy między jednostkami analityki finansowej w Unii, w tym możliwość ustanowienia mechanizmu koordynacji i wsparcia.

3. W stosownych przypadkach Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające potrzebę i proporcjonalność obniżenia wartości procentowej do celów identyfikacji beneficjentów rzeczywistych podmiotów prawnych w świetle zaleceń w tym zakresie wydanych przez organizacje międzynarodowe i organy normalizacyjne posiadające kompetencje w dziedzinie zapobiegania praniu pieniędzy i zwalczania finansowania terroryzmu w wyniku nowej oceny, a w stosownych przypadkach przedstawia również wniosek ustawodawczy.

▼B

Artykuł 66

Dyrektywy 2005/60/WE i 2006/70/WE zostają uchylone ze skutkiem od dnia 26 czerwca 2017 r.

Odesłania do uchylonych dyrektyw traktuje się jak odesłania do niniejszej dyrektywy i odczytuje zgodnie z tabelą korelacji określoną w załączniku IV.

Artykuł 67

▼M1

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 26 czerwca 2017 r.

Państwa członkowskie stosują art. 12 ust. 3 od dnia 10 lipca 2020 r.

Państwa członkowskie ustanawiają rejestry, o których mowa w art. 30, do dnia 10 stycznia 2020 r., rejestry, o których mowa w art. 31, do dnia 10 marca 2020 r. i scentralizowane automatyczne mechanizmy, o których mowa w art. 32a, do dnia 10 września 2020 r.

Komisja zapewnia integrację rejestrów, o których mowa w art. 30 i 31, we współpracy z państwami członkowskimi, do dnia 10 marca 2021 r.

Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst przepisów, o których mowa w niniejszym ustępie.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

▼B

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

▼M3

3. Państwa członkowskie przyjmują i publikują do dnia 30 grudnia 2024 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 3 pkt 2 lit. g), art. 3 pkt 8, 18, 19 i 20, art. 19a ust. 1, art. 19b ust. 1 i 2, art. 45 ust. 9 oraz art. 47 ust. 1. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 30 grudnia 2024 r.

▼B

Artykuł 68

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 69

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

▼B

ZAŁĄCZNIK I

Poniżej znajduje się niewyczerpujący wykaz zmiennych elementów ryzyka, które podmioty zobowiązane uwzględniają przy określaniu zakresu stosowania środków należytej staranności wobec klienta zgodnie z art. 13 ust. 3:

(i) przeznaczenie rachunku lub cel stosunku;

(ii) poziom aktywów deponowanych przez klienta lub wielkość przeprowadzanych transakcji;

(iii) regularność lub czas trwania stosunku gospodarczego.

▼B

ZAŁĄCZNIK II

Poniżej znajduje się niewyczerpujący wykaz czynników i rodzajów dowodów – o których mowa w art. 16 – wskazujących na potencjalnie niższe ryzyko:

1) Czynniki ryzyka związane z klientami:

   a) spółki akcyjne notowane na giełdzie papierów wartościowych i podlegające wymogom ujawniania informacji (nałożonym przez zasady obowiązujące na giełdzie papierów wartościowych lub w drodze ustawy lub środków możliwych do wyegzekwowania) nakładające wymóg zapewnienia odpowiedniej przejrzystości beneficjenta rzeczywistego;

   b) jednostki administracji publicznej lub przedsiębiorstwa publiczne;

   c) klienci będący rezydentami obszarów geograficznych o niższym ryzyku wymienionych w pkt 3;

2) Czynniki ryzyka związane z produktami, usługami, transakcjami lub kanałami dostawy:

   a) polisy ubezpieczeniowe na życie o niskiej wysokości składki;

   b) polisy ubezpieczeniowe programów emerytalno-rentowych, jeżeli nie ma możliwości wcześniejszego wykupu i polisy nie można wykorzystać jako zabezpieczenia;

   c) program emerytalno-rentowy, program wieku starczego lub podobny program zapewniające świadczenia emerytalne dla pracowników, w których składki odprowadza się z wynagrodzenia i których regulamin nie zezwala na przeniesienie uprawnień;

   d) produkty lub usługi finansowe zapewniające właściwie zdefiniowane i ograniczone usługi pewnym rodzajom klientów w celu zwiększenia dostępu do celów włączenia społecznego pod względem finansowym;

   e) produkty, w przypadku których ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu jest zarządzane za pomocą innych czynników, takich jak limity ustalane dla portmonetek elektronicznych lub przejrzystość własności (np. pewne rodzaje pieniądza elektronicznego);

▼M1

3) Geograficzne czynniki ryzyka – rejestracja, siedziba, miejsce zamieszkania w następujących państwach:

▼B

   a) państwa członkowskie;

   b) państwa trzecie posiadające skuteczne systemy finansowe przeciwdziałające praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;

   c) państwa trzecie określone przez wiarygodne źródła jako państwa o niskim poziomie korupcji lub innej działalności przestępczej;

   d) państwa trzecie, w których – jak wynika z wiarygodnych źródeł, takich jak wzajemne oceny, szczegółowe sprawozdania z oceny lub opublikowane sprawozdania uzupełniające – obowiązują wymogi dotyczące zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu zgodne ze zmienionymi zaleceniami FATF i które skutecznie stosują te wymogi.

▼B

ZAŁĄCZNIK III

Poniżej znajduje się niewyczerpujący wykaz czynników i rodzajów dowodów – o których mowa w art. 18 ust. 3 – wskazujących na potencjalnie wyższe ryzyko:

1) Czynniki ryzyka związane z klientami:

   a) stosunek gospodarczy zachodzi w nietypowych okolicznościach;

   b) klienci będący rezydentami obszarów geograficznych o wyższym ryzyku wymienionych w pkt 3;

   c) osoby prawne lub porozumienia prawne będące spółkami służącymi przechowywaniu aktywów osobistych;

   d) przedsiębiorstwa, których akcje mają postać akcji na okaziciela lub w których prawa z akcji lub udziałów wykonywane są przez osobę inną niż ich faktyczny właściciel (ang. *nominee shareholder*);

   e) przedsiębiorstwa o znacznym udziale gotówki w obrocie;

   f) struktura własności przedsiębiorstwa wydaje się być nietypowa lub nadmiernie złożona, biorąc pod uwagę charakter działalności przedsiębiorstwa;

▼M1

   g) klienci będący obywatelami państw trzecich i ubiegający się o prawo pobytu lub obywatelstwo w państwie członkowskim w zamian za transfery kapitałowe, nabycie własności lub obligacji skarbowych bądź inwestycje w podmioty o charakterze korporacyjnym w danym państwie członkowskim;

▼B

2) Czynniki ryzyka związane z produktami, usługami, transakcjami lub kanałami dostawy:

   a) bankowość prywatna;

   b) produkty lub transakcje mogące sprzyjać anonimowości;

▼M1

   c) niebezpośrednie stosunki gospodarcze lub transakcje, bez określonych zabezpieczeń, np. środków identyfikacji elektronicznej, odpowiednich usług zaufania zdefiniowanych w rozporządzeniu (UE) nr 910/2014 lub wszelkich innych bezpiecznych, zdalnych lub elektronicznych procesów identyfikacji regulowanych, uznanych, zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy krajowe;

▼B

   d) płatności otrzymywane od nieznanych lub niepowiązanych osób trzecich;

   e) nowe produkty i nowe praktyki gospodarcze, w tym nowe mechanizmy dostawy, oraz korzystanie z nowych lub rozwijających się technologii, zarówno w przypadku nowych, jak i istniejących produktów;

▼M1

   f) transakcje związane z ropą naftową, bronią, metalami szlachetnymi, produktami tytoniowymi, artefaktami kulturowymi i innymi przedmiotami o znaczeniu archeologicznym, historycznym, kulturowym i religijnym lub o szczególnej wartości naukowej, a także kością słoniową i gatunkami chronionymi;

▼B

3) Geograficzne czynniki ryzyka:

   a) bez uszczerbku dla art. 9, państwa określone przez wiarygodne źródła, takie jak wzajemne oceny, szczegółowe sprawozdania z oceny lub opublikowane sprawozdania uzupełniające, jako państwa nieposiadające skutecznych systemów zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;

   b) państwa określone przez wiarygodne źródła jako państwa o znaczących poziomach korupcji lub innej działalności przestępczej;

   c) państwa objęte sankcjami, embargiem lub podobnymi środkami nałożonymi np. przez Unię lub ONZ;

   d) państwa finansujące lub wspierające działania terrorystyczne lub państwa, na terytorium których działają określone organizacje terrorystyczne.

▼B

ZAŁĄCZNIK IV

Tabela korelacji

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2005/60/WE	Dyrektywa 2006/70/WE
—		art. 1
—		art. 3
—		art. 5
—		art. 6
—		art. 7
art. 1	art. 1	
art. 2	art. 2	
art. 2 ust. 3–9		art. 4
art. 3	art. 3	
art. 3 pkt 9, 10 i 11		art. 2 pkt 1, 2 i 3
art. 4	art. 4	
art. 5	art. 5	
art. 6–8	—	
art. 10	art. 6	
art. 11	art. 7	
art. 13	art. 8	
art. 14	art. 9	
art. 11 lit. d)	art. 10 ust. 1	
—	art. 10 ust. 2	
art. 15, 16 i 17	art. 11	
—	art. 12	
art. 18–24	art. 13	
art. 22		art. 2 ust. 4
art. 25	art. 14	
—	art. 15	
art. 26	art. 16	
—	art. 17	
art. 27	art. 18	
art. 28	—	
art. 29	art. 19	
art. 30	—	
art. 31	—	
—	art. 20	

▼B

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2005/60/WE	Dyrektywa 2006/70/WE
art. 32	art. 21	
art. 33	art. 22	
art. 34	art. 23	
art. 35	art. 24	
art. 36	art. 25	
art. 37	art. 26	
art. 38	art. 27	
art. 39	art. 28	
—	art. 29	
art. 40	art. 30	
art. 45	art. 31	
art. 42	art. 32	
art. 44	art. 33	
art. 45	art. 34	
art. 46	art. 35	
art. 47	art. 36	
art. 48	art. 37	
art. 49	—	
art. 50	art. 37a	
art. 51	art. 38	
art. 52–57	—	
art. 58–61	art. 39	
—	art. 40	
—	art. 41	
—	art. 41a	
—	art. 41b	
art. 65	art. 42	
—	art. 43	
art. 66	art. 44	
art. 67	art. 45	
art. 68	art. 46	
art. 69	art. 47	